

Kjære medlem

Rett før årsmeldingen sendes ut er det kommet frem at flere svenske forlag planlegger å utgi litteratur oversatt ved hjelp av kunstig intelligens. Riktignok gjelder det «bare» sjangerlitteratur, hevder de. Men om det er riktig, vil også det få store konsekvenser for yrket vårt, ettersom mange av oss veksler mellom flere sjangere for å få det til å gå rundt. Kanskje kan det norske systemet der forlagene i stor grad er avhengige av statlige støtteordninger by på en viss beskyttelse, men det vil være naivt å tro at utviklingen av kunstig intelligens ikke kommer til å få innvirkning på oversetteryrket – også for litterære oversettere. Da er det viktig at vi tar eierskap til teknologien, slik at ikke forlag og andre kommersielle foretak skal få diktere bruken og høste gevinsten. KI-teknologien fører også til spørsmål om opphavsrett, som står sentralt for oss som forening. Kan kunstig intelligens skape åndsverk?

Foto: Blunderbuss

Vi har hatt et aktivt år internasjonalt, med deltakelse på flere konferanser og verksteder der nettopp kontrakts- og opphavsrettsspørsmål har vært i fokus, blant annet under et seminar i regi av den tsjekkiske foreningen for nordiskoversettere i Praha og på bokmessen i Warszawa. Implementeringen av DSM-direktivet, som omhandler opphavsrett og som etter hvert også skal inn i norsk lov, har også vært tema for møter og verksteder i flere av de europeiske sammenslutningene NO er med i. NOs representant i FIT er dessuten med på å revitalisere arbeidsgruppen for opphavsrett som nå heter *Translating for Publishing Houses and Copyright*.

Det siste NO-året har ellers vært preget av to andre lover. Den ene, lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv., ble iverksatt i 2021 og har ført til en rekke utfordringer for forvaltnings- og medlemsorganisasjoner, som brått må forvalte opphavsrettslige midler annerledes enn før. Hovedregelen er nå at alt skal fordeles individuelt og bare unntaksvis kollektivt. Loven pålegger også foreningene formelle krav, som utarbeidelse av generelle retningslinjer for forvaltning samt utarbeidelsen av en åpenhetsrapport, som dere vil finne i årsmeldingen. Den andre loven, som forhåpentlig legges frem for Stortinget i løpet av våren, nemlig lov om omsetning av bøker, eller bokloven, har vi store forhåpninger til. Slik det ser ut vil loven inneholde bestemmelser om normalavtaler og rimelig vederlag som er gunstig for vår yrkesgruppe. Loven vil etter all sannsynlighet også fastholde fastprisregimet, som skaper like vilkår i bokbransjen slik at bredden kan opprettholdes.

Kunstnerøkonomi er et evig aktuelt tema og har det siste fått ekstra oppmerksomhet, både i etterdønningene av pandemien som rammet mange kunstnere hardt økonomisk og fordi det er forventet at regjeringen i løpet av våren endelig skal legge frem en kunstmelding. Den generelle prisveksten, som særlig rammer lavtlønte, som kunstnere, gjør temaet enda mer aktuelt. Hvordan kan man sikre rimelige vederlag og bedre sosiale rettigheter, slik at det er mulig å leve som kunstner, også

om man ikke har en solid økonomisk bakgrunn? At det finnes kunstnere fra forskjellige økonomiske og kulturelle bakgrunner, er avgjørende for yringsmangfoldet og demokratiet.

Selv om alle ikke har like stor mulighet til å ytre seg som profesjonell kunstner i Norge, skal vi ikke langt østover før vi finner land der yringsrommet er trangere og yringsfriheten har langt dårligere kår enn i Norge. I Russland innskrenkes retten til yrings- og forsamlingsfrihet stadig og mennesker som ytrer seg kritisk til regimet utsettes for trakassering, vold og vilkårlig fengsling. I Belarus er det forbudt å skrive på belarusisk, forfatterforeningen er tvangsnedlagt og kategorisert som terrororganisasjon, og nylig ble fredsprisvinner Ales Bjaljatski dømt til ti års fengsel. Samtidig vet vi at vestlige land som for eksempel Spania bruker antiterrorlovgivning for å innskrenke yringsfriheten, og at norske politikere forsøker å stoppe «upassende» kunstprosjekter og harselerer over armlengdes avstand-prinsippet, som er grunnleggende for kunstnerisk yringsfrihet.

Nettopp derfor er det uheldig at Kulturrådet, altså det kunstnerstyrte rådet som forvalter Norsk kulturfond, nesten er blitt usynlig etter at Norsk kulturråd skiftet navn til Kulturdirektoratet. Navneendringen skulle tydeliggjøre hvilke beslutninger som ble tatt på vegne av myndighetene og hvilke beslutninger som ble tatt på armlengdes avstand fra de samme myndighetene, men har i stedet ført til at Kulturrådet nå fremstår som en underavdeling av Kulturdirektoratet. Det kan kanskje virke som smårusk, men når vi ser hvordan myndigheter i andre land forsøker å styre og sensurere kunst, kan det også leses som en del av et større bilde der kunstnerisk yringsfrihet og råderett er truet.

Krigen i Ukraina har naturlig nok også satt sitt preg på perioden. NO har forsøkt å bidra med det lille vi kan for å støtte og hjelpe ukrainske kolleger, blant annet ved å tilby leiligheten i Berlin til utlån, og nå med et samoversettingsseminar for norskspråklige ukrainske oversettere i samarbeid med blant andre NORLA som vi håper kan bidra til at ukrainsk litteratur blir formidlet i Norge.

Årets årsmøte skal imidlertid handle lite om disse viktige sakene, men desto mer om hvordan vi som forening formelt skal tilpasse oss lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. De praktiske endringene er foreløpig få – den totale vederlagssummen er omtrent som før – men vi må forvalte pengene annerledes. Derfor fremmer styret to vedtakssaker på årsmøtet: et forslag til generelle prinsipper for fordeling til rettighetshavere og en vedtektsendring som følger av disse prinsippene.

Vel møtt til årsmøte 2023!

Hilde Lyng
foreningsleder

Årsmøtet 2023

Lørdag 25. mars kl. 10.30 Ingeniørenes Hus, Kronprinsens gate 17, Oslo

Årsmøtet konstitueres

Innledning ved NOs leder Hilde Lyng

Årsmeldinger

Fra styret til behandling side 4

Fra Faglig råd til behandling side 53

Fra Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering side 55

Åpenhetsrapport for Norsk Oversetterforening 2022 til orientering side 57

Reviderte regnskaper for 2022

For Norsk Oversetterforening til behnadling side 61

For Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering side 68

Forslag til vedtak fra styret

Forslag til generelle prinsipper for fordeling av kollektive vederlagsmidler side 75

Forslag til vedtektsendring fra styret side 77

Forslag til handlingsplan for 2023–2024 side 79

Budsjett for 2023

For Norsk Oversetterforening til behandling side 81

Valg

Valgkomiteens innstilling til styre, Faglig råd, side 82

Bastian-komiteer og valgkomité

Styrets forslag til revisor side 85

Foreningens vedtekter side i

Retningslinjer ved seksuell trakassering i bokbransjen side ix

Liste over forklaringer og forkortelser side x

Tidsplan

Kl. 10.00 Ankomst — kaffe/te

Kl. 10.30 MØTESTART

Ca. kl. 13.00 Lunsj i K17

Ca. kl. 15.00 Kaffe/te m.m.

Ca. kl. 17.00 Møteslutt

Kl. 19.00 Aperitiff og middag i Oslo Sjømannsforenings selskapslokaler i Kronprinsens gate 1

Styrets årsmelding for perioden 19.3.22–25.3.23

Foreningen 2022–2023	side	5
Medlemmene	side	5
Foreningens organer	side	9
Representasjon	side	15
Medlemstilbud	side	18
Interne arrangementer og faglig tiltak	side	20
Utadrettede arrangementer og faglige tiltak	side	24
Samarbeidspartnere/samarbeidsfora i Norge	side	26
Samarbeidspartnere/samarbeidsfora internasjonalt	side	29
Fag- og kulturpolitikk	side	32
Kontrakts- og vederlagsforhandlinger	side	40
Forvaltningsorganisasjonene	side	46
Stipender 2022	side	47
Økonomi	side	49

Foreningen 2022–2023

Norsk Oversetterforening er en kunstnerorganisasjon. Foreningens medlemmer er norske skjønnlitterære oversettere, og foreningen har som formål å fremme yrkesgruppens faglige og økonomiske fellesinteresser. Foreningen er en ideell organisasjon med bibliotekvederlaget som hovedinntektskilde. Sekretariatet ligger i Oslo.

Medlemmene

NO har 342 medlemmer.

Fire medlemmer er gått bort siste år:

Ketil Gjessing, født 1934, medlem siden 1974
Bjarte Kaldhol, født 1935, medlem siden 1968
Mona Lyngar, født 1944, medlem siden 1976
Thor Poppe, født 1945, medlem siden 1996

Ett medlem har meldt seg ut

Ett medlem er gjeninnmeldt

Foreningen har i perioden fått åtte nye medlemmer:

Kyrre Andreassen, Maren Guntvedt Barlien, Merete Franz, Mohammad Habeeb, Hilde Matre Larsen, Stéphanie Lutz de Miranda, Øyvind Rangøy, Katarzyna Tunkiel.

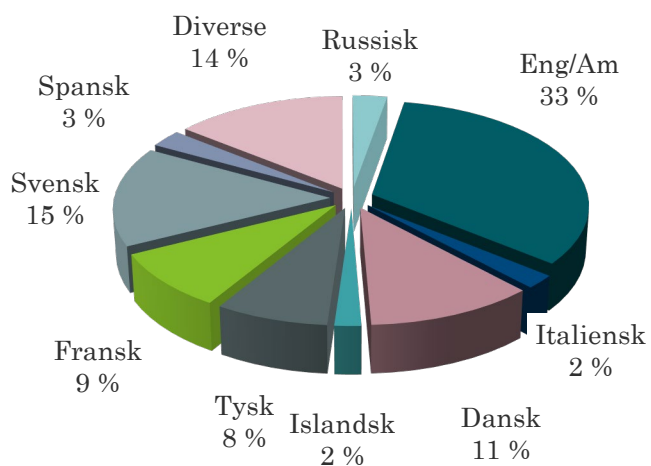
Foreningen har fem æresmedlemmer:

Morten W. Krogstad fra 2004, Bente Christensen fra 2012, Mari Finess fra 2015, Torstein Bugge Høverstad fra 2017, Bjørn Herrman fra 2022.

Medlemmenes gjennomsnittsalder er 63,5 år i februar 2023. I februar 2022 var den 63,2. Gjennomsnittsalderen for kvinner i februar 2023 er 61,4 år (61,1) og for menn 66,0 år (65,5). I februar 2023 er 53,8 % kvinner og 46,2 % menn. I februar 2022 var 53,2 % kvinner og 46,8 % menn.

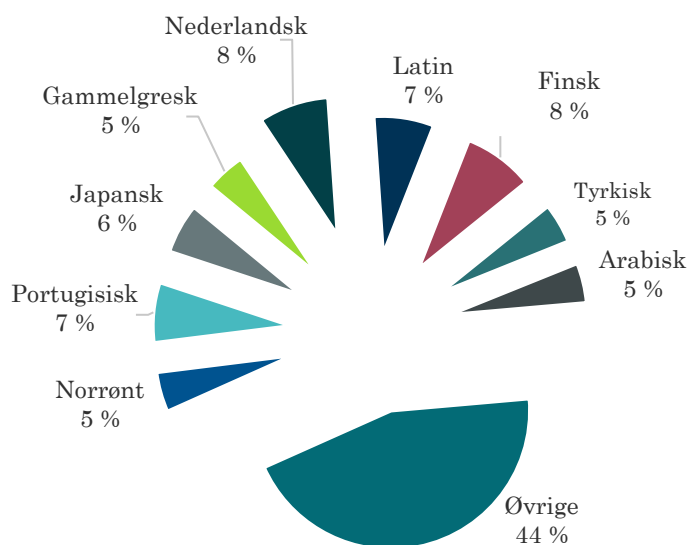
I 2023 fyller eldste medlem 100 år og yngste medlem 32 år. Det er 29 av foreningens medlemmer som for tiden bor utenlands. Av de resterende 313 medlemmer bor 195 (63,1 %) i Oslo og omegn.

Språkfordeling figur 1

Ifølge foreningens register oversetter medlemmene per i dag fra 45 språk, de fleste fra mer enn ett. Språkfordelingen går frem av figur 1.

Språkfordeling figur 2

Diversegruppen fra figur 1 på 14 % fordeler seg som i figur 2, der *Øvrige* representerer 38 språk med tre eller færre oversettere per språk.

I tillegg er 23 (21 i 2021) medlemmer oversettere fra norsk til andre språk: arabisk, bosnisk, brasiliansk, bulgarsk, engelsk, fransk, hindi, italiensk, japansk, koreansk, kurdisk-sorani, nederlandsk, polsk, slovakisk, spansk, tyrkisk, tysk, ukrainsk og ungarsk.

116 medlemmer rapporterte om utgitte oversettelser i 2022, og gjennomsnittsalderen på disse medlemmene er 57,7 år. Det er tre flere enn i 2021, og gjennomsnittsalderen er 0,6 år lavere.

Totalt ble det rapportert inn 338 utgitte titler i 2022, 24 flere enn i 2021. Av de 338 er 32 (22 i 2021) titler oversettelser fra norsk til 10 (5) språk. De øvrige 306 (292) titler er oversatt fra 20 (19) språk, der amerikanske og engelske titler dominerer med til sammen 139 (151) titler. Fra svensk ble det innrapportert 70 (49) titler, fra fransk 23 (19), fra tysk 19 (19), fra dansk 18 (17), fra nederlandsk 8 (4), fra spansk 6 (6), italiensk 5 (3), fra finsk 3 (5), fra islandsk 2 (6), fra polsk 1 (3). De resterende 12 oversettelsene fordeler seg på 7 språk. Seks av de innrapporterte titlene er oversatt til nynorsk.

Gjennomsnittlig sideantall på innrapporterte titler i 2022 var 293, i 2021 var det 290.

Priser og utmerkelser til medlemmer

Kirsti Vogt ble tildelt Bastianprisen 2022 for oversettelsen av *Jente, kvinne, annet* av Bernardine Evaristo, utgitt av Gyldendal.

Hilde Stubhaug ble tildelt Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur 2022 for oversettelsen av trilogien *I lysets makt, Fra asken og Stormangrep* av Leigh Bardugo, utgitt av Gyldendal.

Tove Bakke ble tildelt Det skjønnlitterære oversetterfonds pris 2022.

Astrid Nordang ble tildelt Kritikerprisen for beste oversettelse 2021 for oversettelse fra italiensk av *Familleleksikon* av Natalia Ginzburg, utgitt av Forlaget Oktober.

Hedda Vormeland ble tildelt Kulturdepartementets oversetterpris 2021 for oversettelse fra nederlandsk av Annet Schaaps *Lampe — et sjøsalt eventyr*, utgitt av Omnipax. Hun ble også tildelt Løvebrølet på julemøtet 2022.

Turid Farbregd ble utnevnt til ridder av første klasse av Den Kongelige Norske Fortjenstorden.

Anne Lande Peters ble utnevnt til ridder av første klasse av Den Kongelige Norske Fortjenstorden.

Lars Moa ble tildelt FITs Karel Čapek-medaljen for oversettelse mellom to språk med begrenset utbredelse (færøysk til nynorsk).

Stian Omland fikk hederlig omtale («honourable mention») til FITs Astrid Lindgren Prize.

Bjørn Herrman ble utnevnt til æresmedlem av NO på årsmøtet 2022.

Geir Uthaug ble tildelt Hieronymusdiplomet på årsmøtet 2022.

Kari Engen og **Inger Sverreson Holmes** ble tildelt NOs Jubelbrus på årsmøtet 2022.

Marit Bjerkeng ble tildelt NOs Jubelbrus på julemøtet 2022.

Norsk Oversetterforening gratulerer!

Foreningens organer

Styret

Velges på årsmøtet. Foreningsleder Hilde Lyng, nestleder Elisabeth Beanca Halvorsen, Fartein Døvlø Jonassen, Eve-Marie Lund, Marius Middelthon, Rune R. Moen, Ute Neumann, Jan Christopher Næss.

Administrasjonen

Ansettes av styret. Daglig leder Hilde Sveinsson, foreningskonsulent Cora Skylstad/Ada Boddig vikar fra 1.3.23, administrasjonskonsulent Berit Aas, administrasjonsmedarbeider Margrete Skretting Bergset i 60 % stilling (fra 15.8.2022 til 30.6.2023.) Redaksjonssekretær i Norsk Oversetterleksikon, Mira Langeland, er tilknyttet administrasjonen i 40 % stilling.

Faglig råd/Stipendkomiteen

Velges på årsmøtet. Leder Agnete Øye, nestleder Kyrre Haugen Bakke, Gøril Eldøen, Bård Kranstad, Hege Mehren, Kai Swensen. Styrets representant: Eve-Marie Lund. Varamedlemmer til stipendkomiteen: Elisabeth Bjørnson, Kristina Solum.

Bastiankomiteen

Velges på årsmøtet. Kristin Fridtun, Tom Lotherington, Per Qvale. Varamedlemmer: Bjørn Herrman, Birgit Owe Svihus.

Bastiankomiteen for barne- og ungdomslitteratur

Velges på årsmøtet. Nina Aspen, Guri Fjeldberg, Johann Grip. Varamedlemmer: Dagny Holm, Eli-Ann Tandberg.

Valgkomiteen

Velges på årsmøtet. Kari Bolstad, Kari Engen, Magne Tørring (valgt i 2021 for to år). Varamedlem: Tor Tveite.

Diplomatiet

Nedsettes av styret. Bente Christensen, Morten Hansen (til 31.12.2022), Ingrid Haug (fra 1.1.2023), Knut Ofstad.

Seminarkomiteen

Nedsettes av styret. Leder Kirsti Vogt, medlemmer Merete Alfsen, John Grande, Håkon Viggen. Kirsti Vogt og John Grande gikk ut av komiteen etter høstseminaret i 2022. Hedda Vormeland har overtatt som leder, nytt medlem er Magne Tørring. Fra administrasjonen: Cora Skylstad.

Festivalkomiteen

Nedsettes av styret. Runa Kvalsund, Julia Wiedlocha.

Norsk Oversetterleksikon

Prosjektleder: Styret ved nestleder

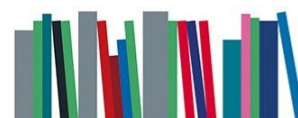
Styringsgruppe: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng, Hilde Sveinsson

Redaksjon: Eva Refsdal og Kristina Solum (redaktører), Christine Amadou, Ragnhild Eikli (til 1.8.22), Ika Kaminka (fra 1.10.2), Tom Lotherington, Tor Ivar Østmoe.

Redaksjonssekretær: Mira Langeland

Nettredaktør: Hilde Sveinsson

Referansegruppe: Cecilia Alvstad, Stockholms universitet; Tatjana Radanovic Felberg, OsloMet; Annjo Klungervik Greenall, NTNU; Knut Andreas Grimstad, UiO; Christian Janss, UiO; Ingunn Lunde, UiB; Gunvor Mejdell, UiO; Christian Refsum, UiO; Siri FÜRst Skogmo, Høgskolen i Innlandet; Hanne Skaaden, OsloMet

Styret

Det har i perioden vært avholdt ti ordinære styremøter og et styreseminar. Det gjenstår ett styremøte før årsmøtet.

Etter at tvisten om bibliotekvederlaget var avgjort, så styret for seg fredelige og mer forutsigbare tider. Implementeringen av CRM-direktivet i form av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. har imidlertid skapt ny uforutsigbarhet for NO. Loven pålegger nemlig forvaltningsorganisasjoner, og til en viss grad også medlemsorganisasjoner som NO, å fordele opphavsrettslige vederlag individuelt, ikke kollektivt, slik praksis tidligere har vært. Det innebærer at foreningen må forvalte midlene på en litt annen måte enn tidligere og at det på sikt kan komme større endringer i vederlagene vi forvalter. Denne loven har opptatt en god del av styrets tid og krefter det siste året.

Russlands invasjon av Ukraina har naturligvis også preget styrets arbeid i perioden. Årsmøtet 2022 ba styret om å utrede og eventuelt legge til rette for at leiligheten i Berlin skulle stilles til rådighet for ukrainske flyktninger. Det viste seg å være vanskelig å tilby husrom til flyktninger i Tyskland, ettersom myndighetene forlangte at boligen måtte stilles til rådighet i minst to år. I håp om å omgå dette, besluttet styret seg for å utlyse arbeidsopphold og stipend til medlemmene i den ukrainske oversetterforeningen. To ukrainske oversettere og tolker benyttet seg av ordningen i begynnelsen av juni i forbindelse med arbeidsoppdrag, men grunnet lange køer for registrering av flyktninger i Berlin, vendte de tilbake til byen de først hadde ankommet.

Da flere representanter for skribentorganisasjonene på vårparten 2022 møtte den ukrainske forfatteren Andrej Kurkov, understreket han at kunnskap om Ukraina var det viktigste vi kunne bidra med, for eksempel gjennom å utgi ukrainsk litteratur. Per i dag er det svært få som oversetter fra ukrainsk til norsk. Styret har derfor innledet et samarbeid med NORLA, der målet er å få utgitt flere oversettelser fra ukrainsk gjennom såkalte oversetterpar.

Ved utgangen av perioden er styrets forhandlingsutvalg i gang med å modernisere teateravtalen i samarbeid med NTO. NO har gått inn i forhandlingene med ønske om å avtalefeste bruk av litterære verk som grunnlag for dramatiseringer, samt få en avtale om digital bruk.

Lobbygruppa for pensjon har bestått av Hilde Lyng, Ute Neumann, Marius Middelthon og

---

Fra handlingsplanen:

Arbeide for å få

frilansere innlemmet i

tjenestepensjons-

ordningen

Fartein Døvle Jonassen. Da ordningen med pensjon fra første krone ble innført ved årsskiftet, sendte lobbygruppa ut et skriv om frilansernes situasjon med argumentasjon for at de bør innlemmes i tjenestepensjonsordningen. Skrivet gikk til alle medlemmene av Finanskomiteen, Arbeids- og sosialkomiteen og Familie- og kulturkomiteen på Stortinget. I etterkant hadde lobbygruppa et møte med Kjersti Wøyen

Funderud, en av Senterpartiets representanter i Finanskomiteen, for å orientere om vårt ståsted. Pensjonsgruppa har også møtt Kathy Lie, representant for SV i Familie- og kulturkomiteen, og orientert om saken. Da *NOU 2022: 7 Et forbedret pensjonssystem* var ute på høring i høst, ble det sendt inn et innspill fra foreningen. Gjennom hele dette året har pensjonsgruppa hatt kontakt med Norsk Fosterhjemsforening, da fosterforeldrene er den største enkeltgruppen av frilansere og følgelig står overfor mange av de samme problemene som oss.

Lobbygruppa for innkjøpsordningen

Fra handlingsplanen:

Arbeide for å styrke

innkjøpsordningen for

oversatt litteratur

Lobbygruppa for innkjøpsordningen har bestått av Jan Chr. Næss, E. Beanca Halvorsen og Rune R. Moen. Gruppa har to delmål:

- 1.) jobbe for å øke tildelingene til innkjøp av oversatt litteratur og
- 2.) jobbe for å beholde forsøksordningen med innkjøp til skolebibliotekene. Norsk Kulturråd vedtok 23. desember å videreføre ordningen ut 2023.

Lobbygruppa har i løpet av 2022 blant annet skrevet høringsinnspill til statsbudsjettet, adressert til Utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget. Særlig vekt ble lagt på betydningen av skolebibliotek. I den muntlige høringen understreket vi at også den oversatte litteraturen må inn i skolebibliotekene. Lobbygruppa har videre hatt møte med generalsekretær Arne Vestbø og seniorrådgiver Kristine Isaksen i Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, der det diskuterte et mulig samarbeid for å styrke innkjøpsordningen for oversatt litteratur. Det ble også diskutert hvorvidt det er hensiktsmessig å jobbe for en oppdeling av innkjøpsordningen, med en egen ordning for sakprosa og en egen for skjønnlitteratur. Vi avventer resultatet av Kulturrådets evaluering av innkjøpsordningene for oversatt litteratur, som skal foretas i begynnelsen av 2023. Videre har gruppa satt seg inn i innkjøpsordningens historie, som er nøye gjennomgått i Kulturrådets egen publikasjon *Logikker i strid*. For å øve påvirkning gjennom flere kanaler har gruppa også en representant i komiteen til paraplyorganisasjonen Aksjon skolebibliotek. Dessuten har ett medlem av gruppa hatt møte med Einar Ibenholt fra Forleggerforeningen for å luften mulighetene for en eventuell felles strategi for å styrke innkjøpsordningen.

Styreseminar

Periodens styreseminar ble holdt 20.-22. juni i Holmsbu. Spørsmål knyttet til kontrakter og problematikken knyttet til frie forhandlinger i Normalkontrakten ble diskutert. Styret ønsker å gjøre det enklere for hver enkelt oversetter å holde orden på sine kontraktsforhold. Det ble også besluttet å gjenoppta arbeidet for å styrke kontakten med språkvasker- og redaktørleddet. Videre diskuterte styret områder der det kan være nyttig å samarbeide med NFFO og eventuelle andre organisasjoner, i tillegg til tilbakevendende temaer som punktene på handlingsplanen og arbeidet med å tilpasse NOs pengestrøm til

CRM-direktivet. I forlengelsen av dette, ble det bestemt at NOs stipender skal gjennomgås.

Styret har i perioden hatt besøk av forvaltningsorganisasjonene Norwaco ved Frants Mohr og Kopinor ved Kjetil Digre og Hege Lunde. Begge organisasjonene orienterte om sin virksomhet og svarte blant annet på spørsmål om lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. I forbindelse med arbeidet med bokloven redegjorde Helle Stensbak, samfunnsøkonom og tidligere nestleder i Forfatterforbundet, for sitt syn på fremtidens lydbokmarked. Styremøtet i september ble innledet med en kort innføring i bokhylla.no og omvisning på Nasjonalbiblioteket.

Styret har levert følgende høringsinnspill og deltatt på følgende høringer og møter:

- 8. april: Innspill til ny kompensasjonsordning for tilrettelegging av litteratur for personer som er blinde mv.
- 9. september: Presentasjon av forslag til boklov
- 15. september: Heldagskonferanse om velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende
- 29. september: Kulturkaffekopp om bokloven med AP og SV
- 30. september: Innspill til kunstmeldingen
- 17. oktober: Innspill til NOU2022:7 Et forbedret pensjonssystem
- 25. oktober: Høring i Utdannings- og forskningskomiteen om statsbudsjettet 2023
- 25. oktober: Høring i Familie- og kulturkomiteen om statsbudsjettet 2023
- 18. november: Innspill til forslag om lov om omsetning av bøker (bokloven)
- 1. februar: Innspill til høring om kvotefordelingen i Statens kunstnerstipend

Fellesmøte med Faglig råd

Fellesmøtet med Faglig råd ble holdt i Kronprinsens gate 17 tirsdag 15. november. Årets temaer var medlemskapsvurdering av søkere som oversetter fra norsk til andre språk og stipendbehandling.

Leder i Faglig råd, Agnete Øye, innledet om vurdering av søkere som oversetter fra norsk til andre språk, der noen har fått avslag fordi de ikke oppfyller krav til «norsk» oversetterstandard og redaksjonell behandling. Det ble diskutert om det er mulig å vurdere søkere som oversetter fra kjente språk og språk ingen kan vurdere på samme måte, og hvorvidt det er åpning i vedtektene for en annen vurderingsmåte enn for oversettelse til norsk. Ifølge vedtektene kreves det bare at søker dokumenterer tilsvarende produksjon som søkere som oversetter til norsk. Grensen mellom sakprosa og skjønnlitteratur ble også diskutert.

I forbindelse med stipendrunnen 2023 ble det diskutert hvorvidt alle styremedlemmer og stipendkomitemedlemmer har samme forståelse av kriteriene som legges til grunn for

NOs stipendtildelinger. Det ble også diskutert hvordan stipendsøkerne tolker kriteriene og hvilken innvirkning dette har på søknadene og tildelingene.

NO 75 år i 2023

---

*Fra handlingsplanen:
Fortsette planleggingen
av NOs 75-årsjubileum i
2023*

Foreningen ble dannet 1. november 1948. De siste 75 dagene frem til 1. november 2023 skal ett oversatt verk som enten er litterært viktig eller som betyr noe spesielt for et medlem, presenteres på NOs hjemmeside. Onsdag 1. november arrangeres et fagseminar på litteraturhuset i Oslo. Lørdag 4. november arrangeres jubileumsfest på Sporten i Oslo. Jubileumskomiteen består av nestleder, daglig leder og styremedlem Ute Neumann.

Administrasjonen

Administrasjonen har i perioden hatt fire ansatte. I tillegg er redaksjonssekretæren i Norsk Oversetterleksikon tilknyttet administrasjonen i 40 % stilling. Alle de ansatte er kvinner. Styret mener at arbeidsmiljøet er godt. Det har ikke vært skader eller ulykker i perioden. Det føres fraværstatistikk. Det har i perioden vært langtidssykemeldinger.

I februar ble det annonserte etter vikar for foreningskonsulenten som i mai går ut i foreldrepermisjon. Det kom inn 41 søknader, to var inne til intervju, og Ada Izel Bodding ble ansatt i 100 % stilling fra 1. mars.

Foreningen er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Virke. Foreningen forurenses ikke det ytre miljø mer enn det som er normalt for kontorvirksomheter.

Kurs

Daglig leder har deltatt på flere kurs i Virke og i Simployer i HSM-relaterte emner.

Grønt veikart

NO har tilsluttet seg *Grønt veikart for kunst- og kultursektoren* som ble lansert i 2021. Veikartet inneholder en rekke forslag til tiltak som foreninger, kunstorganisasjoner og enkeltutøvere kan gjennomføre for å redusere sitt klimaavtrykk. Foreningens klimaavtrykk er ganske beskjedent, og administrasjonen jobber bevisst for å redusere papirforbruket og gjenbraker rekvisita når det er mulig. Foreningens etiske retningslinjer for pengeinvesteringer ble i 2020 utvidet med et punkt om bærekraft og miljø.

Representasjon

I samarbeidsorganer

NFOF – Norsk forfatter- og oversetterfond

I styret: Hilde Lyng, varamedlem: Hilde Sveinsson

SOS — Skribentorganisasjonenes Samarbeidsutvalg

Hilde Lyng

Nettverksted.no

I styret: Hilde Lyng

Kunstnernetverket

AU: Heidi Marie Kriznik (DnF)

Kunstnerpolitikk: Heidi Marie Kriznik (DnF), Hilde Lyng (NO)

Pensjon og trygd: Amalie Kasin Lerstang (DnF) og Hilde Lyng (NO)

NORNE

Hilde Lyng, E. Beanca Halvorsen

CEATL — Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires

Hoveddelegat: Hilde Lyng, 2. delegat: Rune R. Moen.

I arbeidsgruppen for opphavsrett: Hilde Lyng

I andre organisasjoner

Kopinor, for de skjønnlitterære

I styret: Heidi Marie Kriznik, varamedlem: Hilde Lyng

I fordelingsnemnda: Monica Boracco (NDF)

I valgkomiteen 2020–2023: Ika Kaminka

I representantskapet for NO: E. Beanca Halvorsen, varamedlem: Fartein Døvle Jonassen

Norwaco, for skribentene

I styret: Monica Boracco, varamedlem Elin Øy (DnF, fra mai 2021)

Bibliotekvederlagsforhandlinger, for de skjønnlitterære

I **forhandlingsutvalget**: Hilde Lyng (NO), Heidi Marie Kriznik (DnF)

Norsk PEN

Fribyforfatternes arbeidsutvalg: Alexander Leborg/Elisabeth Solberg Holm

Fengslede forfatteres komité: Alexander Leborg/Elisabeth Solberg Holm

I offentlige organer

Norsk kulturråd

I kontaktutvalget for innkjøpsordningene: Hilde Lyng

Utvalg for Statens kunstnerstipend, for skapende kunstnere: Sigmund Løvåsen, vara

Annen representasjon

Det skjønnlitterære oversetterfond (DSOF)

I styret: Ute Neumann

Deltakelse på møter og konferanser i inn- og utland

Mars

Ny i Norge, i regi av Forfattersentrum, Trondheim kommune m.fl. «Oversetterforeningen forteller»: Hedda Vormeland

Møte i Kontaktutvalget, Norsk Kulturråd: E. Beanca Halvorsen

Møte med Senterpartiet: Ute Neumann, Hilde Lyng

Årsmøte i DnF: Jan Chr. Næss

Kulturdepartementets prisutdeling: Agnete Øye

Kritikerprisutdelingen: Hilde Lyng

April

Seminar om oversetterorganisasjoner ved UiA: Hilde Lyng
Dialogmøte med Kulturrådet om innkjøpsordningene: Hilde Lyng
Seminar om oversetterrettigheter, Praha: Hedda Vormeland, Hilde Lyng
Årsmøte i NFFO: Marius Middelthon
Årsmøte i Kritikerlaget: E. Beanca Halvorsen
Landsmøte i FF: E Beanca Halvorsen
Årsmøte i NBU: Ute Neumann

Mai

Møte om kunstnermeldingen i KUD: Hilde Lyng
Digitalt møte om velferdsordninger LO: Hilde Lyng
Årsmøte i BWC, Visby: Hilde Lyng
Årsmøte i CEATL, Sofia: Bjørn Herrman, Rune R. Moen, Hilde Lyng
Årsmøte Norwaco: Hilde Sveinsson, Hilde Lyng
Årsmøte i NDF: Eve-Marie Lund
IFFRO-mottakelse, Munch-museet: Hilde Lyng
FITs verdenskongress, Varadero: Jan Chr. Næss, Hilde Lyng
Bokmesse i Warszawa: E. Beanca Halvorsen
Oversetterkonferanse i Tallinn, presentasjon av NOleks: Christine Amadou

Juni

Møte om CRM-direktivet, NFFO: Hilde Lyng
Dialogmøte om seksuell trakassering: Hilde Lyng
Digitalt seminar om DSM-direktivet i Composer Alliance: Hilde Lyng
Møte med Fosterhjemsforeningen: Ute Neumann, Hilde Lyng

August

Arendalsuka: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng

September

Presentasjon av forslag til boklov: Hilde Lyng
NORNE-møte, København: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng
Heldagsseminar om velferdsordninger: Styret
Aschehoug 150 år: Hilde Lyng
Kulturkaffekopp om boklovsforslaget med AP og SP: Hilde Lyng
Bjørnsonfestivalen: Hilde Sveinsson
NFOR, Oslo: E. Beanca Halvorsen, Hilde Sveinsson, Hilde Lyng

Oktober

Mottakelse Norsk PEN 100 år: Hilde Lyng

Møte med Patentstyret: Hilde Lyng

Høring utdannings- og forskningskomiteen: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng

Høring familie- og kulturkomiteen: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng

November

NFFOs oversetterseminar: Hilde Lyng

Digitalt årsmøte FIT Europe: Hilde Lyng

NAVIO 25-årsjubileum: Hilde Lyng

Møte i Kontaktutvalget, Norsk Kulturråd: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng

Brageprisutdelingen: Hilde Lyng

Desember

Møte med FAFO: Hilde Sveinsson, Hilde Lyng

Kopinor, representantskapsmøte: Fartein Døvle Jonassen

Januar

Leselystseminar: E. Beanca Halvorsen

Digitalt innspillmøte om rett til rimelig betaling, KUD: Hilde Lyng

Februar

CEATL webinar: Hilde Lyng

Kopinor, ekstraordinært representantskapsmøte: Fartein Døvle Jonassen

LitFest Bergen: Hilde Lyng

Norwaco privatkopieringsmøte: Hilde Sveinsson, Hilde Lyng

Medlemstilbud

Berlin

NO har siden 2009 eid en leilighet i Starnberger Straße 8 i Berlin, hvor medlemmer kan søke om opphold etter utlysning to ganger i året. Etter ønske fra årsmøtet forsøkte styret å tilrettelegge for opphold for ukrainske flyktninger i leiligheten, se side 11. Den ukrainske oversetterforeningen, UTIA, hjalp til med å formidle tilbudet til ukrainske oversettere, men det viste seg at få oversettere hadde mulighet til å benytte seg av tilbudet om et rent arbeidsopphold. Det var lange køer for å registrere seg som flyktning i Berlin, og de oversetterne foreningen var i kontakt med, hadde derfor valgt å vende tilbake til byen hvor de hadde vært i mottak. NO kunne heller ikke tilfredsstillte tyske myndigheters krav til bolig for flyktninger – det kreves at leiligheten stilles til rådighet for en periode på minimum to år.

I september ble det derfor igjen åpnet for at medlemmer kunne søke om opphold i Berlin. Foreningen lot muligheten for opphold for flyktninger stå åpen om noen meldte seg, men

det skjedde ikke. Frem til årsskiftet ble leiligheten lyst ut for kortere perioder med kort frist. Fra 2023 ble leiligheten lyst ut som vanlig.

I 2022 sto leiligheten tom i 25 av 52 uker, et belegg på nær 50 %. De fleste av leieavtalene var for én uke av gangen, mens fire medlemmer leide to uker i strekk. Administrasjonen er driftsansvarlig for leiligheten.

Faglig utvikling, tidligere Kollegahjelp

Foreningen gir tilskudd til at en oversetter kan honorere et NO-medlem til å lese og komme med skriftlige og muntlige tilbakemeldinger på inntil 100 sider av en oversettelse under arbeid. Arbeidet honoreres med kr 5 000. Tilbudet har vært benyttet av én oversetter i 2022.

Konsulenthjelp

Alle medlemmer har årlig inntil kr 5 000 til å honorere konsulenter etter fastsatte retningslinjer. I 2022 benyttet fem medlemmer seg av ordningen, og det ble utbetalt kr 14 337. Ordningen kan også benyttes av ikke-medlemmer etter søknad.

Kontor plasser i Litteraturhuset i Oslo

Foreningen disponerer et kontor og en munkecelle på loftet i Litteraturhuset. Plassene utlyses to ganger i året, og begge har vært tildelt i hele 2022.

Nettverksted.no

Nettverkstedet eies av NFFO, NAViO og NO. Andre organisasjoner kan kjøpe tilgang for sine medlemmer etter avtale, og det er også åpent for enkeltabonnenter.

Styret har i perioden bestått av Guro Fodstad Kristiansen (NAViO, styreleder), Camilla Larsen (NFFO) og Hilde Lyng. NAViO har regnskapsansvaret. Redaktør er Bjørnar Magnussen.

Scenekort

Alle medlemmer av foreningen får tilbud om scenekort som gir opptil 50 % rabatt på alle teatre og scener som er medlem av NTO. For teatersesongen høst 2022/vår 2023 mottok totalt 205 medlemmer scenekort. Ett medlem mottok både fysisk og elektronisk scenekort, 174 medlemmer valgte kun elektronisk kort, og 26 ønsket kun fysisk scenekort. Noen medlemmer får scenekort via andre foreninger. Mistet og erstattet kort faktureres med kr 100. Foreningens utgift til scenekortene var i 2022 på drøyt kr 20 000.

Interne arrangementer og faglige tiltak

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt lørdag 19. mars i Kronprinsens gate 17 med 91 deltakere: gjester, medlemmer og administrasjonen.

Medlemmer som var gått bort de tre siste årene, ble minnet.

I foreningsleders innledning til årsmøtet ble følgende punkter nevnt: Gjennom to år med pandemi har det vært en normal, men atypisk drift av foreningen, som har medført omstillinger for administrasjon og styre. Stipender er blitt tildelt og fagpolitisk arbeid fulgt opp, men mye av møtevirksomheten har foregått digitalt. Til tross for nedstengning fikk foreningen i foregående år arrangert tre utsatte fagseminarer, i tillegg til høstseminar og julemøte.

De viktigste sakene gjennom foreningsåret ble oppsummert. Tvisten om bibliotekvederlaget endte med at vederlaget fordeles etter kunstnergruppe (oversettere, barne- og ungdomsbokforfattere, dramatikere og voksenbokforfattere). Dette tydeliggjør at NO ikke bare representerer medlemmene, men alle skjønnlitterære oversettere i Norge. CRM-direktivet og lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. bringer med seg endringer i hvordan foreningen skal fordele midler som er opphavsrettslig begrunnet. Det er nylig avdekket at et forlag har utgitt oversettelser uten klarering. Dette vil bli fulgt opp av foreningen. Krigen i Ukraina med tre millioner mennesker på flukt og økende press på ytringsfriheten ble nevnt spesielt. Som skribentorganisasjon mener foreningen det er viktig å støtte frie ytrere i Ukraina, Russland og Belarus. NO har bevilget kr 25 000 til Norsk PENs krisefond og kommer til å jobbe videre med konkrete støttetiltak, blant annet i samarbeid med NORLA. Det ble vist til innlegg på foreningens hjemmeside om NOs støtte og hvordan man kan bidra som enkeltperson.

Styrets årsmelding med rettelser ble godkjent ved akklamasjon.

Faglig råds årsmelding ble godkjent ved akklamasjon.

Årsmelding fra Norsk Forfatter- og Oversetterfond ble tatt til etterretning.

Regnskap for Norsk Oversetterforening for 2021 ble godkjent ved akklamasjon.

Regnskap for Norsk Forfatter- og Oversetterfond ble tatt til etterretning.

Det ble lagt frem et forslag fra styret til endring i Kampfondet:

Fra og med regnskapsåret 2023 budsjetteres og regnskapsføres kampmidler under foreningens driftskostnader. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Det ble også lagt frem et forslag fra styret til endring i Solidaritetsfondet:

Ny § 9: Hvert år budsjetteres solidaritetsstøtte under driftskostnader.

§ 9 Solidaritetsstøtte

Formålet med solidaritetsstøtte er å yte rask og smidig hjelp, i form av lån eller støtte, til foreningens medlemmer: a) under streik eller lockout. I ekstraordinære tilfeller kan slik hjelp også gis medlemmer av andre skribentorganisasjoner, b) ellers etter begrunnet søknad. Mottatt hjelp utelukker ikke fremtidig hjelp, men hjelpen må ikke anta preg av regelmessighet.

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt med tilføyelse av følgende tekst som innledning: *Solidaritetsstøtten er en videreføring av solidaritetsfondet som ble opprettet ved årsmøtevedtak 8. desember 1972, med en grunnkapital på kr 4 000, skjenket av Kjell Askildsen. Solidaritetsstøtte budsjetteres under driftskostnader. Endringen ble innført ved årsmøtevedtak i 2022.*

Handlingsplan for 2022–2023 og budsjett for 2022 ble vedtatt ved akklamasjon. Budsjett for Norsk forfatter- og oversetterfond (NFOF) ble tatt til orientering. Valgkomiteens innstillinger ble vedtatt ved akklamasjon.

Som en av fire saker under Åpen post luftet Ika Kaminka ideen om at foreningen stiller leiligheten i Berlin til disposisjon for flyktninger fra Ukraina. En rekke medlemmer tok del i diskusjonen. Styret tok med seg innspillene fra årsmøtet for å undersøke hva som kunne være gjennomførbart.

Valg

Hilde Lyng ble gjenvalgt som foreningsleder for perioden 2022–2024.

Eve-Marie Lund og Rune R. Moen ble valgt inn som nye styremedlemmer og Marius Middelthun, Ute Neumann og Jan Christopher Næss ble gjenvalgt som styremedlemmer for perioden 2022–2024.

Kai Swensen ble gjenvalgt som medlem i Faglig råd for perioden 2022–2024. Elisabeth Bjørnson ble gjenvalgt som varamedlem til stipendkomiteen for perioden 2022–2024.

Bastiankomiteen for 2022–2023: Kristin Fridtun (ekstern), Tom Lotherington og Per Qvale, og varamedlemmer Bjørn Herrman og Birgit Owe Svihus.

Bastiankomiteen for barne- og ungdomslitteratur 2022–2023: Nina Aspen, Guri Fjeldberg (ekstern) og Johann Grip, og varamedlemmer Dagny Holm og Eli-Ann Tandberg.

Valgkomiteen:

Kari Bolstad for 2022–2023, Kari Engen for 2021–2023, Magne Tørring for 2022–2024, varamedlem Tor Tveite for 2022–2023

Styrets forslag til revisor: Nitschke revisorer v/Rune Bergseng ble godkjent.

Hieronimus-feiring

St. Hieronimus er oversetternes skytshelgen og blir feiret hvert år i månedsskiftet september/oktober, denne gangen torsdag 29. september i Røde Kors Konferansesenter. NO sto som arrangør. I tillegg til NOs medlemmer deltok medlemmer fra NFFO og NAViO. Foreningsleder Hilde Lyng ønsket velkommen. Lars Moa ble overrakt Karel Čapek-medaljen fra FITs verdenskongress på Cuba og takket for denne. Astri Ghosh holdt deretter Ord for dagen, og så fulgte et musikalsk innslag ved elever ved Oslo by steinerskole.

Bastianprisen 2022 ble tildelt Kirsti Vogt for oversettelse fra engelsk av *Jente, kvinne, annet* av Bernardine Evaristo, utgitt av Gyldendal.

Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur ble tildelt Hilde Stubhaug for oversettelse fra amerikansk av fantasytrilogien *I lysets makt, Fra asken og Stormangrep* av Leigh Bardugo, utgitt av Gyldendal.

NFFO tildelte Hege Mehren (NO-medlem) Rosettaprisen for årets beste sakprosaoversettelse for oversettelse fra engelsk av James Rebanks' *Livet på landet. Vår felles arv*, utgitt av Forlaget Press.

NAViO avholdt sin årlige konkurranse Tekstiaden, hvor årets oppgave besto i å tekste klipp fra filmklassikeren *Touch of Evil*. Ina Bakke Kickstat (NO-medlem) ble kåret til årets vinner, andreplassen gikk til Olav Aasmundtveit og tredjeplassen til Tore Fosshem.

Kvelden ble avsluttet med kollegialt samvær.

Høstseminar

Det årlige høstseminaret ble avholdt 30. september–2. oktober på Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker med i alt 83 medlemmer, gjester og administrasjon. Tittelen lød *Ingen kommer undan politiken – Beretningen om den store politiske vekkelsen som har hjemmøkt vårt fag?* Etter velkomsthilsen og presentasjon av bidragsyttere informerte foreningsleder Hilde Lyng om aktuelle fagpolitiske saker. Daglig leder Hilde Sveinsson orienterte om stipendrunnen 2023. Åpningsinnlegget var ved Nils Håkanson og bar tittelen *Dolda gudar. Politik och översättningslitteratur i Sverige*. Deretter holdt redaktør for Klassekampens bokmagasin Karin Haugen innlegget *Ideologisk korrektur. Om litteratur i en polarisert samtid*, etterfulgt av en panelsamtale sammen med forlagsredaktør Camilla Brønnich Eikeland og forfatter og debattant Amal Aden, ledet av Jan Chr. Næss. Fredagsprogrammet ble avsluttet med kviss ved Alexander Leborg.

Laila Stien åpnet lørdagen med et innlegg om oversettelse til og fra samisk, og Are Tjihkkom fulgte opp med å fortelle om sitt prosjekt med å oversette verdenslitteratur til lulesamisk. Olga Drobot, som oversetter fra norsk til russisk, holdt så innlegget *Æsopsk*

språk – språkkoder i litteratur og hverdag. Etter lunsj gikk ordet til Karolina Drozdowska, som fortalte om *Å snu diskursen. Skjønnlitterær oversettelse og politikk i Polen*, med utgangspunkt i egne erfaringer som oversetter fra norsk til polsk. Deretter ga Lars Kleberg, hovedredaktør for Svenskt översättarlexikon, et innblikk i det svenske leksikonprosjektet. Dagens siste innlegg var ved Einar Blomgren, som fortalte om oversettelser av James Joyces *Ulysses* til norsk, svensk og dansk, med utgangspunkt i en artikkel skrevet for Norsk Oversetterleksikon. Ettermiddagen var satt av til verkstedjobbing for forhåndspåmeldte. Det ble avholdt språkverksted for 37 deltagere, fordelt på tre engelske grupper, to franske, en dansk, en russisk, en spansk, en svensk og en tysk, som diskuterte oversettelser de hadde levert på forhånd. Tradisjonen tro ble lørdagskonkurransens vinnerbidrag annonsert og fremført etter kveldens festmiddag.

Søndag holdt Shubo Li et innlegg om oversettelse og politikk i Kina med tittelen *Hvor er grensen / Hvor går grensen. Å oversette norsk skjønnlitteratur til kinesisk*. Sanger og forfatter Per Vollestad avsluttet seminaret med et musikalsk innblikk i norsk sensur under krigen, under overskriften *De sang for livet: om sensur og musikalsk motstandskamp i krigsårenes Norge*.

Julemøte

Julemøtet 2022 ble arrangert i Oslo Militære Samfund lørdag 26. november med 91 medlemmer og administrasjon til stede. Foreningsleder Hilde Lyng informerte om aktuelle foreningssaker, blant annet loven om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Deretter orienterte daglig leder Hilde Sveinsson om medlemsundersøkelsen om leiligheten i Berlin og om kulturen til Skottland i april 2023. Programmet ble avsluttet med folketoner fremført av Margrete Skretting Bergset. Programleder var Hilde Sveinsson. Før aperitiff og festmiddag var det bokbytte i «Sumpen».

Hedda Vormeland ble hedret med Løvebrølet for sin innsats på oversetternes vegne i offentlige ordskifter. Marit Bjerkgeng ble tildelt foreningens Jubelbrus for bruk av egen oversettergjerning til å formidle Ukraina-krigens realiteter via sosiale medier. Administrasjonskonsulent Berit Aas ble påskjønnnet for sine 10 år i foreningen.

Kollegatreff

Dette ble i perioden ikke avholdt.

Seniortreff

Periodens seniortreff ble avholdt 30. august 2022 med seksten medlemmer og administrasjon til stede. Tom Lotherington fortalte om *Vår egen litteraturhistorie – eller hvordan verdenslitteraturen ble norsk* (med eksempler fra NOleks). Deretter var det tid for spørsmål, samtale og servering.

Kulturreise til Skottland

Fra handlingsplanen: Reisen skulle i utgangspunktet gjennomføres i oktober 2022, men
Arrangere kulturreise til av kapasitetsgrunner er den utsatt til april 2023.
Skottland

Utadrettede arrangementer og faglige tiltak

Norsk Litteraturfestival

Norsk Oversetterforening sto for i alt fire innslag under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer. Arrangementene inngikk i arrangementsrekken «Oversettertimen», som foregikk 1.–5.juni i Søndre Park kl. 12.00–12.50.

Onsdag møttes Johanne Fronth-Nygren, Gunvald Axner Ims og Kristina Solum til samtale om litteraturhistorien sett med oversetterøyne med utgangspunkt i Nils Håkansons svenske sakprosabok *Dolda gudar*. Torsdag fortalte Tone Formo om arbeidet med å oversette nobelprisvinner Abdulrazak Gurnah under overskriften Oversetterdagboka. Fredagens programpost var en samtale mellom forfatter Ali Smith og hennes faste norske oversetter Merete Alfsen om litteratur, oversettelse og det spesielle forholdet mellom forfatter og oversetter. Lørdag ble Det skjønnlitterære oversetterfonds pris utdelt. Ragnar Hovland tok imot på Tove Bakkes vegne. Og i den siste Oversettertimen søndag gjorde Dagfinn Foldøy og Dina Roll-Hansen et dypdykk i den ukrainske litteraturen sett fra oversetterens perspektiv, gjennom bøkene til de ukrainske forfatterne Serhij Zjadan og Andrej Kurkov, i samtale med Bernhard Mohr.

I samarbeid med Norsk Litteraturfestival ble det under festivalen arrangert et verksted for oversettere til og fra samiske språk. Deltagerne startet verkstedet med en felles oversettelse av en klassisk tekst på nordsamisk: *Beaivvi bárdni* (Solens sønn) av Anders Fjellner. Den ble oversatt til lulesamisk, svensk og engelsk. Etter det ble tiden brukt til å oversette deler av Sigrid Undsets *Kristin Lavransdatter* og *Kransen* til lulesamisk og nordsamisk. Noen deltagere valgte også å oversette dikt av poeten Rauni Magga Lukkari fra boka *Losses beaivegirji* (Mørk dagbok, 1986). Verkstedet var ledet av Anne Wuolab, forfatter og oversetter og styreleder av Tjállegoahte, samisk forfattercentrum. Verksteddeltagere var Olivia Lasky, Nils-Henrik Sikku, Are Tjihkkom, Kari Makreda Utsi og Per Wollberg.

Bjørnsonfestivalen

Norsk Oversetterforening samarbeidet i 2022 med festivalen om to programposter. Torsdag 8. september var tema Stanislaw Lems kultklassiker *Solaris* (1961). Julia Wiedlocha har oversatt romanen fra polsk, og hun delte av kunnskapen sin om verket og forfatteren og ga et innblikk i arbeidet med oversettelsen.

Den andre programposten, lørdag 10. september, var ved Inger Gjelsvik. Hun har levd tett på Margaret Atwoods forfatterskap i mer enn førti år og har oversatt seksten av bøkene hennes. Gjelsvik fortalte om livet med Atwood og arbeidet med å gjøre tekstene hennes tilgjengelige på norsk.

Bastiantreff

Mandag 14. november fortalte årets mottakere av Bastianprisen, Kirsti Vogt og Hilde Stubhaug, om sine prisbelønte oversettelser foran et interessert publikum på Litteraturhuset i Oslo.

Kapittelfestivalen – Tekst i flukt

Prosjektet Tekst i flukt gikk av stabelen for åttende gang under Kapittelfestivalen i Stavanger 22.–24. september. Litteratur fra Afghanistan var tema denne gangen, med poetene Khaleda Froagh og Waheed Warasta samt forfatterne Hafiz Shariati og Batul Moradi som deltakere (sistnevnte ble syk, og var ikke til stede, men teksten hennes ble presentert for publikum).

Warasta jobbet med gjendikter Anne Karin Torheim via sine egne engelske oversettelser, mens Froagh jobbet med gjendikter Ingvild Burkey og persisktolk Farahnaz Rastegar. De to persiskkyndige oversetterne Mohammad M. Izadi og Christoffer Peder-Ellefsen jobbet med Shariati og Moradis prosatekster og hjalp til i de to andre teamene når det trengtes. Johanne Fronth-Nygren var prosjektleder.

Etter to dager med verkstedarbeid ble det avholdt tre publikumsarrangementer i samarbeid med festivalen. «Poesi på flukt» fredag 23. september (33 tilhørere; fullt hus) bød på opplesninger av de ferske oversettelsene. Lørdag 24. september ble det holdt to samtaler med Khaleda Froagh og Batul Moradi (ca. 30 tilhørere) og Hafiz Shariati og Waheed Warasta (ca. 15 tilhørere) hvor tekster og dikt ble lest på originalspråket av forfatterne og i norsk oversettelse av oversetterne.

LitFest Bergen

NO var for tredje år på rad bidragsyter til et innslag 8. februar under LitFest Bergen med tittelen *Korleis omsette raseriet*. Tema var den latinamerikanske litterære sjangeren *crónicas*, som for første gang oversettes til norsk med antologien *Cronica: Sanne forteljingar frå Latin-Amerika*. Oversetter og redaktør for antologien Bente Teigen Gundersen og journalist og spanskoversetter Helene Hovden Hareide diskuterte språk, sjanger og raseri i Latin-Amerika med utgangspunkt i antologien der Gabriela Wiener er en av bidragsyterne. Hun var forhindret fra å delta, men bidro med innspilt innlegg.

Fengslede forfatteres komité 2022

NO har siden 2014 vært representert med et medlem i Fengslede forfatteres komité. I perioden har Alexander Leborg vært foreningens representant, etterfulgt av Elisabeth Solberg Holm fra september.

Norsk Oversetterleksikon (NOleks)

<i>Fra handlingsplanen: Fortsette arbeidet med Norsk Oversetterleksikon og arrangere forsknings- seminar tilknyttet prosjektet i samarbeid med Universitetet i Oslo</i>	NOleks ble etablert i 2016 og lansert i juni 2017. Ved årsskiftet 2022–2023 passerte leksikonet 150 artikler. Rundt 50 nye artikler – både biografiske artikler og temaartikler – er under arbeid. Målet er å få på plass så mange som mulig innen 75-årsjubileet i november 2023. Høsten 2022 meldte NOleks' samarbeidspartner NFFO at de ikke lenger ønsker å være med i prosjektet. Etter 2020 har ikke NFFO hatt et medlem i NOleks-redaksjonen.
---	---

I oktober 2022 gikk Ragnhild Eikli ut av NOleks-redaksjonen og ble erstattet av Ika Kaminka.

For 2022 mottok NOleks kr 350 000 i tilskudd fra Kulturrådet og kr 80 000 fra NFFO.

Fra 1. januar 2023 ble artikkelhonorarene hevet, slik at en biografisk artikkel honoreres med kr 8 000, en kortbiografi med kr 4 000 og en temaartikkel med kr 11 000.

Fagseminar for oversettere av lyrikk i samarbeid med Forfatterforeningen

---

<i>Fra handlingsplanen: Arrangere fagseminar om oversettelse av lyrikk i samarbeid med DnF</i>	Seminaret er under planlegging og vil bli arrangert i april.
--	--

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora i Norge

De skjønne

De skjønne er et uformelt forum bestående av ledelsene i de fem foreningene i K17. Det er ikke avholdt møter i forumet i perioden.

SOS – Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg

NBU hadde innkallingsansvar for SOS i 2022. Det har vært avholdt to møter. På det første møtet ble det diskutert piratkopiering og ulovlige YouTube-kanaler. Saken om datainnbrudd hos Lydbokforlaget ble senere fulgt opp av et møte hos forlaget der det ble orientert om hvordan dette ble håndtert. Det ble også diskutert hvordan forvaltning og

analogier for utbetaling av individuelle vederlag i forbindelse med innføringen av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. Også innføringen av DSM-direktivet ble diskutert. Det andre møtet var i sin helhet viet diskusjoner om bokloven og et eventuelt samarbeid om innspill til dette arbeidet.

Oversetterforum

Oversetterforum er et samarbeid med de andre norske oversetter- og tolkeforeningene: 2022 har vært et stille år for Oversetterforum. NFFO som skulle holde i forumet dette året har ikke innkalt til møter. Flere av forumets medlemmer møttes imidlertid i Kristiansand i april, da UiA inviterte representanter for oversetterfeltet til et seminar om feltet i Norge. Videre har NO samarbeidet med NAViO om arbeidet med tilpasning til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

Kunstnernettverket

Kunstnernettverket har i perioden 2022-23 blant annet jobbet med å kartlegge honorarer og arbeidsvilkår for stipendkomiteene, fulgt opp konsekvensene av pandemien på kunstneres økonomi og ellers diskutert opprettelsen av regionale fond, NOU-en fra Ytringsfrihetskommisjonen og regjeringens hurtigarbeidende gruppe som ser på retten til rimelig betaling for kunstnere. Nettverket var også sammen med Norsk Journalistlag arrangør for en heldagskonferanse om sosiale rettigheter for frilansere og næringsdrivende.

Kunstnernettverket deltar årlig på Arendalsuka, og i 2022 arrangerte nettverket igjen kulturdebatt i Bakgården med representanter fra de fleste stortingspartiene. I tillegg fikk representanter fra organisasjonene mulighet til å delta på lobbykurs og møte representanter fra Kulturrådet.

I perioden 2022-23 ble det avholdt fire fellesmøter, hvorav et hadde en bolk for forbundsledere. Følgende hørings svar/innspill til offentlig forvaltning ble levert:

- AMT-direktivet med vekt på å utrede hvordan digitale strømmetjenester på også andre felt enn det audiovisuelle kan gi noe tilbake til skaperleddet, altså at Stortinget kan be regjeringen utrede en medfinansiering for flere kulturområder.
- NOU 2022: 9, En åpen og opplyst samtale, Ytringsfrihetskommisjonens utredning, med vekt på å støtte Friby-ordningen, oppnevning retten og armlengdes avstand-prinsippet.
- Statsbudsjettet 2023, Arbeids- og sosialkomiteen, Familie- og kulturkomiteen og Utenriks- og forsvarskomiteen
- Innspill til statsbudsjettet 2024, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, knyttet til sosiale rettigheter

I tillegg har nettverket:

- henvendt seg til KUD i forbindelse med at departementet har oppnevnt en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for rimelig betaling til kunstnere uten å involvere kunstnerorganisasjonene
- vært medarrangør på seminaret *Morgendagen for selvstendig næringsdrivende*, og fortsatt samarbeidet videre.
- meldt inn deltagelse og meldt på arrangement til Kulturytring Drammen, WEXFO, og Arendalsuka.

Arendalsuka

17. og 18. august var NOs leder og nestleder til stede under Arendalsuka sammen med de øvrige organisasjonene i Kunstnernetverket.

Første post på Kunstnernetverkets eget program var et kurs i lobbyvirksomhet ved tidligere SV-politiker Ketil Raknes, forfatter av *Jakta på makta* (sammen med Bård Vegar Solhjell). Deretter orienterte Sigmund Løvåsen og Peder Horgen, henholdsvis rådsleder og rådsmedlem i Kulturrådet, om hvordan de arbeider og om ståa i kunstfeltet.

Torsdag inviterte Kunstnernetverket til politikerdebatt i en fullsatt Bakgården i Arendal sentrum. Årets tema var knyttet til kunstnerhverdagen etter koronapandemien: *Sterkere tilbake! Hvordan styrke kunstens posisjon og kunstnernes virke*. Debattleder Elisabeth Sjaastad (Norsk Filmforbund) fikk fem engasjerte og kunnskapsrike kulturpolitikere i tale: Odin A. Bohmann (Ap), Åslaug Sem-Jacobsen (Sp), Kathy Lie (SV), Tage Pettersen (H) og Grunde Almeland (V). Som oppvarming til debatten fikk de fra første rad oppleve *Hyl i hælen*, et performativt møte mellom samisk kultur og mayakultur.

Politikerne var unisont enige om ett punkt: At kunstnere og kulturarbeidere bør ha like sosiale rettigheter som andre arbeidstakere.

I etterkant av politikerdebatten ga kunstnerne sin dom over politikernes innsats, utsagn og løfter, i en debatt som tradisjonen tro fant sted i lokalene til Arendals kunstforening.

NORLA

I 2022 har NO samarbeidet med NORLA – senter for norsk litteratur i utlandet – i flere sammenhenger. Kort tid etter Russlands invasjon av Ukraina innkalte NORLA flere aktører i norsk bokbransje, deriblant NO, til å diskutere hva organisasjonene kan bidra med, sammen og hver for seg. Det oppsto tidlig et behov for kunnskap om Ukraina og ferdigheter i ukrainsk språk, og vi kunne raskt konstatere at det er en stor mangel på skjønnlitterære oversettere fra ukrainsk til norsk. Denne mangelen ønsker NORLA og NO – i samarbeid med tidsskriftet Mellom og Den ukrainske forening i Norge – å bøte på ved å rekruttere flere oversettere, fortrinnsvis blant etablerte oversettere fra andre slaviske språk: Disse vil koples sammen med etablerte ukrainske norskoversettere fra NORLAS

nettverk. Under planlegging er blant annet et halvdagsseminar på Litteraturhuset i Oslo 13. april om ukrainsk språk og litteratur – og om å oversette i par – samt et eget Ukraina-nummer av tidsskriftet Mellom. NORLA og NO samarbeidet også om to fagpolitiske programposter under Bokmessa i Warszawa i slutten av mai 2022.

NFFO

NO og NFFO er enige om at foreningene skal samarbeide for å fremme oversatt litteratur, blant annet gjennom styrking av innkjøpsordningen for oversatt litteratur og ved formidling av den oversatte litteraturen. Et annet viktig punkt er styrking av språkfagene, både i grunnopplæringen og i høyere utdanning. Foreningene har i 2022 også samarbeidet tett i forbindelse med utenlandsrepresentasjon, blant annet ved deltakelse på et fagpolitisk seminar i Praha og under FITs verdenskongress på Cuba. NFFO og NO skal også sammen arrangere et NORNE-møte i 2023 eller 2024.

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora internasjonalt

NORNE – Nordisk nettverk

7. til 9. september 2022 kunne det årlige møtet i Nordisk Oversetternettverk (NORNE) endelig avholdes fysisk etter to digitale møter under koronapandemien. Dansk Oversætterforbund (DOF) sto som vertskap for møtet og inviterte de nordiske oversetterkollegene til København, deriblant NOs leder og nestleder. Den faglige delen av programmet fant sted i Dansk Forfatterforenings ærverdige lokaler i Strandgade 6. Møtet åpnet med at hver forening avla muntlig rapport om viktige saker og aktiviteter siden forrige NORNE-møte. Avtaleverk knyttet til strømming av oversatte lydbøker er en felles nordisk utfordring, og det var derfor svært relevant å høre Jeppe Mossin fra danske Gyldendal snakke om *The Nordic Streaming Market 2022 – en overview*. Han mente blant annet at brukerne av strømmetjenestene ikke er interessert i å vite hvem oversetteren av en bok er. Derfor er innleserens navn godt synlig, mens oversetterens navn ikke er det. Mossin presiserte også at det norske strømmemarkedet er vanskelig fordi det er så regulert.

En annen felles nordisk utfordring er iverksettingen av DSM-direktivet. Morten Visby, formann i Dansk Forfatterforening og tidligere CEATL-president, holdt foredraget *Right to insight into the commercial value of translations: The implementation of the DSM directive in the Nordic countries*.

En av ettermiddagene var satt av til foredrag om nyoversettelser av klassiske verker ved oversetter og professor i russisk Tine Roesen.

Avslutningsvis ble NORNEs videre arbeid diskutert, som opprettelsen av et eget digitalt forum for utveksling av informasjon mellom de årlige møtene.

BWC – Baltic Writers Council

Årsmøtet i BWC ble arrangert 6.-8. mai. BWC representerer over 20 skribentorganisasjoner i Baltikum og de nordiske landene, i tillegg til Belarus og Ukraina, og har som hovedformål å bringe oversettere og forfattere fra disse områdene sammen.

Årsmøtet holdes hvert år i Visby på Gotland. I 2022 var det igjen mulig å møtes fysisk, og NOs leder deltok sammen med lederne for DnF og NBU. Med krigen i Ukraina som bakteppe var tanken å knytte nærmere kontakt med organisasjoner fra land som har krigen tettere på seg. Vi møtte blant annet representanter for Polen, som får store deler av flyktningstrømmen, og Belarus, der forfatter- og oversetterorganisasjonen nå er tvangsnedlagt og regnes som terrororganisasjon.

På årsmøtet 2022 ble det nedsatt en ny arbeidsgruppe for å jobbe videre med et arrangement viet situasjonen i Belarus som har vært planlagt siden 2019 og som nå skal avholdes i Visby våren 2023.

CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteur Littéraires

Foreningsleder Hilde Lyng, styremedlem Rune R. Moen og Bjørn Herrman deltok på CEATLs årsmøte i Sofia i Bulgaria 19.–21. mai 2022. Her ble det foretatt en gjennomgang av foreningens regnskap og de forskjellige arbeidsgruppene sin aktivitet. En av dagene hadde alle delegatene en videosamtale med Ostap Slyvynsky fra Kyiv som fortalte om de ukrainske oversetternes vanskelige situasjon etter at krigen brøt ut i februar. Gruppen møtte også en ukrainsk oversetter som var bosatt i Sofia. Siste dag ble det lagt frem hvor de kommende årsmøtene skal avholdes, først i Slovenia i 2023, deretter i Island i 2024 og i Polen i 2025.

CEATLs årsmelding nevner blant annet følgende aktivitet det siste året:

I januar 2022 lanserte arbeidsgruppa Best Practices det såkalte Companion for Literary Translators' Associations, et kompendium med ideer og råd til aspirerende og etablerte oversetterforeninger. Materialet er hentet fra årsrapportene til medlemsforeningene.

I mars 2022 arrangerte styret en paneldebatt ved barnebokmessen i Bologna, med tittelen *United efforts. CEATL building strength among literary translators*, som satte fokus på CEATLs undersøkelser av arbeidsforhold samt betydningen av tidsskriftet *Counterpoint* og det ovennevnte kompendiet.

Arbeidsgruppen Authors' Rights (opphavsrett) presenterte sin oversikt over avtalepraksis, kollektive forhandlinger og medlemsforeningenes juridiske virksomhet. Undersøkelsen er publisert på CEATLs nettsider.

I februar 2023 holdt arbeidsgruppen et webinar der det ble redegjort for undersøkelsen om oversetterrettigheter i Europa fra 2021.

Redaksjonen i tidsskriftet *Counterpoint* har sikret finansiering fra Jan Michalski foundation som bidrag til nye utgaver.

Styret vurderer stadig muligheten for å lage nye nettsider for CEATL. Målet er å lage grafisk mer innbydende sider som fremstår mer brukervennlige.

Delegater fra CEATL bidro i betydelig grad til EU-rapporten #Translatorsonthecover, om å bedre situasjonen for litterært oversettelsesarbeid. Første del av rapporten ser nærmere på hvordan man kan styrke sektoren for litterær oversettelse, blant annet gjennom utdanning, synlighet og inkludering. Andre del ser nærmere på hvordan offentlig finansiering kan bidra til å distribuere oversatte verker. Rapporten blir nå oversatt til alle de 27 europeiske språkene.

CEATL ble også invitert til å bli partner i European Writers' Councils prosjekt #FreeAllWords, et prosjekt som skal finansiere oversettelse av prosa, poesi og artikler skrevet av belarussiske og ukrainske forfattere, samt russiske forfattere som er imot krigen. Prosjektet får midler fra blant annet Kopinor og Landis&Gyr.

FIT – Fédération Internationale des Traducteurs

Literary Translation and Copyright Task Force

FITs verdenskongress 2022 ble avholdt 30/5 – 03/06 i Varadero på Cuba, med den cubanske oversetterforeningen ACTI som verter. De to første dagene var satt av til organisasjonens generalforsamling (Statutory Congress). NO var representert ved foreningsleder Hilde Lyng og styremedlem Jan Chr. Næss, som også var NOs kandidat til FIT Council.

65 av organisasjonens medlemmer var representert på generalforsamlingen, enten med egne delegasjoner eller gjennom fullmakt. I løpet av de to dagene innvoterte møtelyden 22 nye medlemsorganisasjoner og seks assosierte medlemmer. Det ble vedtatt noen mindre, tekniske endringer i organisasjonens vedtekter, og Pierre-Francois Caillé-medaljen ble tildelt Honorary Advisor Frans de Laet for lang og tro tjeneste. Så fulgte en lengre debatt om hvorvidt spansk skulle få status som et av FITs offisielle språk, på linje med engelsk og fransk. Enkelte medlemmer (stort sett nord-europeiske) mente at det burde utredes grundig før man gjorde noe vedtak, men de spansktalende medlemmene fikk med seg et stort flertall av møtelyden på forslaget sitt, så nå er spansk offisielt sidestilt med engelsk og fransk i FIT, og alt skriftlig materiale organisasjonen produserer og sender ut, skal heretter foreligge også i spansk versjon. På dag to var det valg som sto på agendaen, og flere av det tidligere styrets medlemmer som var på valg, ble vraket av møtelyden. Det førte til en del oppstandelse og misnøye, men et nytt styre for de kommende tre årene ble i alle fall valgt. NOs kandidat kom gjennom nåløyet og sitter dermed i FIT Council frem til verdenskongressen 2025, som skal avholdes i Costa Rica.

Siden fulgte tre dager med åpen kongress og foredrag om et bredt spekter av temaer relatert til alle sjangere av oversettelse og tolkearbeid. NOs medlemmer Astrid Nordang og Elisabet Middelthon bidro med foredrag om henholdsvis oversetting av Elsa Morante og Natalia Ginzburgs tekster, og engelskens innflytelse på akademisk språk i små nasjoner. Under en storslagen prisutdelingsseremoni fikk Stian Omland hederlig omtale til The Astrid Lindgren Prize, og Lars Moa ble tildelt FITs Karel Čapek-medaljen for oversettelse mellom to språk med begrenset utbredelse. Moa var dessverre forhindret fra å reise til Cuba og motta medaljen i egen person, men han hadde spilt inn en takketale som ble vist på storskjerm.

FIT Council nedsetter en rekke Standing Committees (arbeidskomiteer) som skal beskjeftige seg med ulike interesse- og ansvarsområder. Næss sitter i tre av disse: SC22 Translating for Publishing Houses and Copyright, SC22 Solidarity Fund, og SC22 Travel Support Fund. Av disse er det nok førstnevnte som har mest relevans for NOs medlemmer, og forhåpentlig vil aktivitetsnivået der være betraktelig høyere enn det har vært de siste årene.

Fag- og kulturpolitikk

Regjeringen Støre lovet i Hurdalsplattformen å avsette 1 % til kultur, noe som ikke ble innfridd i statsbudsjettet. Regjeringens hovedmål med statsbudsjettet er ifølge budsjettokumentet å få kontroll med prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser, samt utjevne sosiale og geografiske forskjeller. Dessverre prioriteres ikke kunsten i trange tider, selv om det kanskje er da vi trenger den mest, og Trettebergstuen, som er kjent for å si at kunstnere også er arbeidsfolk, har ikke fått med seg nok penger til å sørge for denne gruppens økonomi og arbeidsplasser.

Alt er likevel ikke svart. Den lenge etterlengtede kunstmeldingen skal etter sigende legges frem i mai. Basert på spørsmålene kunstnerorganisasjonene ble bedt om å besvare i forbindelse med arbeidet og at regjeringen nå har satt sammen en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for å utrede vederlag for kunstnere, er det sannsynlig at kunstnerøkonomi vil ha en stor plass i meldingen, sammen med mangfold i vid forstand. Mangfold og økonomi henger tett sammen, for med mindre det er mulig å leve av å være kunstner, er det vanskelig å se for seg at mennesker som ikke har en solid økonomi i ryggen vil satse på en slik yrkesvei. I mars kommer for øvrig resultatene fra kunstnerundersøkelsen Telemarkforskning gjennomførte i 2021 og vil vise hvor det økonomiske landet ligger. Litteraturfeltet kan glede seg over at bokloven, som vi har ventet på siden den forrige ble skrotet av Solberg-regjeringen i 2013, snart legges frem. Når man leser høringsvarene fra seriøse aktører, ser det ut til at de fleste er for lovfesting av normalkontraktene. I praksis vil dette ha minimal betydning for oss, men det er prinsipielt viktig at denne adgangen ikke er et unntak fra konkurranselovgivningen, men er nedfelt i lovs form. Adgangen er også foreslått utvidet til også å gjelde designere og illustratører, og det er gode nyheter.

EU-kommisjonen har også uttalt at det ikke skal slås ned på såkalt prissamarbeid fra mindre aktører på kunst- og kulturfeltet, slik at det også for andre grupper frilansere og selvstendig næringsdrivende skal være mulig å anbefale og utveksle informasjon om pris og honorarer.

Statsbudsjettet 2023

For kunst- og kulturlivet er statsbudsjettet 2023 ingenting å rope hurra for. Norsk kulturfond får en økning på bare 3 % og opplever derved igjen en realnedgang. Innkjøpsordningene, som ligger under dette punktet i budsjettet, omtales som et av de fremste virkemidlene for å nå de litteraturpolitiske målene, og fremheves også som viktige for å styrke norsk som samfunnsbærende språk, men får heller ikke i år ekstra ressurser utover en tilleggsbevilgning til ordningen for innkjøp av sakprosa.

NO er glad for at regjeringen viser at den mener alvor med leselystsatsingen og bevilger ekstra støtte til Foreningen !les, Leser søker bok og Norsk barnebokinstitutt, som alle er viktige aktører når det gjelder leseformidling. Men vi savner at Norsk Forfattersentrum, som har leselyst som en del av sin strategi, får et tilsvarende budsjettmessig løft. Og vi mener at det burde satses enda mer på velfungerende, eksisterende ordninger som fremmer skapning av litteratur, slik innkjøpsordningene gjør. Særlig ordningen for innkjøp til skolebibliotek burde ha fått et løft, slik at også oversatt litteratur kan innlemmes. Det ville vært viktig, ikke minst for å sikre et større mangfold i litteraturen våre yngste lesere har tilgang til.

Behovet for kunstnerstipend er stadig stort, kanskje større enn på lenge i urolige tider med prisstigning og ettervirkningene av pandemien. At størrelsen på stipendene foreslås økt med bare 3 %, som er langt under prisveksten og godt under det sentrale lønnsoppgjøret i Staten, gjør at kunstnerbefolkningen, selv de som har mottatt statlige stipender, sakker akterut økonomisk. Dette tydeliggjør behovet for å binde de statlige stipendene til en statlig lønnsindeks.

I 2022 løp to statsstipend ut, og ett utløper i 2023, men ingen nye tildeles. NO er bekymret for at ordningen er i ferd med å bli snikavviklet. Statsstipend tildeles ikke primært kunstnere, men personer innenfor tverrfaglige eller uvanlige arbeidsfelt av samfunnsmessig betydning, og mange av mottakerne har kommet med vesentlige bidrag til norsk samfunn, kulturliv og forskning. Det ville være et tap for oss alle om ordningen ble lagt ned.

Bevilgningen til lovlig privat eksemplarframstilling (privatkopiering) av lydopptak, film, litterære og visuelle verk har heller ikke i år økt, til tross for at det er stadig flere rettighetshavere som etter loven har krav på kompensasjon.

Vederlagsavtalen som erstatter Lydbokavtalen med NLB (Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek) har i budsjettet fått en bevilgning som ligger to millioner kroner høyere enn det som har vært utbetalt gjennom Lydbokavtalen. Spørsmålet er imidlertid om denne økningen er stor nok til å faktisk kompensere for den økte bruken.

EU-direktiver

Implementering av CRM-direktivet (The Collective Rights Management directive): Prop. 53 L (2020-21) Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. EU innførte i 2014 et direktiv om kollektiv forvaltning av vederlagsmidler, CRM-direktivet (2014/26/EU). Hovedformålet var å regulere forvaltningsorganisasjonene som i mange land bruker en uforholdsmessig stor andel til administrasjon og til å drifte seg selv, slik at det blir lite igjen til rettighetshaverne. Denne problemstillingen er imidlertid lite aktuell i Norge.

20. november 2020 la regjeringen frem et forslag til ny lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. (Prop. 53 L (2020-21)). Flere organisasjoner, blant dem Kunstnernettverket, spilte under høringen i Familie- og kulturkomiteen inn at det norske lovforslaget går lenger enn direktivet når det gjelder å regulere medlemsorganisasjoners virksomhet.

Loven trådte i kraft 21. juli 2021 og vil få innvirkning på hvordan NO forvalter og regnskapsfører midlene fra forvaltningsorganisasjonene Kopinor og Norwaco som etter loven skal fordeles individuelt. Midlene som forvaltes gjennom disse organisasjonene er såkalt opphavsrettslig begrunnet og kommer fra kopiering, i stat og kommune så vel som i private hjem. Den store utfordringen i dette henseende, er at verken Kopinor eller Norwaco besitter informasjon om hvilke verk som er kopiert eller i hvilket omfang, slik at reell individuell fordeling basert på opphavsrett i praksis er umulig. Loven åpner imidlertid for bruk av statistikk og analogier fra andre områder, slik at vederlagene kan utbetales til antatt riktig opphaver. Den andelen av midlene der man ikke kan sannsynliggjøre en opphaver, blir etter en karenperiode på tre år såkalt «ufordelbare» og kan etter en benyttes til kollektiv fordeling, for eksempel stipender, sosiale tiltak mv. for gruppen av opphavere.

For NOs vedkommende vil loven innebære at midlene fra Kopinor og Norwaco, med unntak av en mindre andel til kollektive tiltak og administrasjon, ikke kan benyttes til stipender eller sosiale tiltak for opphavergruppen skjønnlitterære oversettere før de kan regnes som ufordelbare, det vil si etter tre år.

Loven pålegger også organisasjonene som forvalter slike midler å utarbeide generelle prinsipper for fordelingen av midlene samt forankre dette i vedtektene. Det er Patentstyret som har overoppsyn med loven og skal følge opp eventuelle brudd på denne.

Implementering av DSM-direktivet (Digital Single Market/Digitalmarkedsdirektivet) EUs opphavsrettsdirektiv (EU 2019/790, DSM-direktivet) ble vedtatt i april 2019 og skulle vært iverksatt i EU innen 7. juni 2021. EØS/EFTA-området har ytterligere et år på seg til å ta rettsakten inn i sin lovgivning. Direktivet inneholder blant annet regler om tvisteløsning og regler som skal sikre rimelig vederlag for opphavere og utøvende kunstnere. Implementeringen har i mange land blitt forsinket, og av de nordiske landene er det per i dag bare Sverige som har iverksatt hele direktivet. Danmark har iverksatt artikkel 15 og 17, og resten av direktivet vil iverksettes i vårsesjonen 2023. I Finland var proposisjonen ute på høring høsten 2022, og det er forventet at direktivet vil bli iverksatt i denne parlamentsperioden. Her i Norge har vi fått signaler om at det vil komme et lovforslag i løpet av våren 2023.

NO sendte i mars 2021 et høringssvar, der vi kommenterer artiklene 18-22, som omhandler retten til rimelig vederlag, innsynsrett, ordninger for avtalejustering, oppsigelse ved manglende bruk samt en tvisteløsningsordning.

Bokloven

Regjeringen la 18.8.2022 frem forslag til lov om omsetning av bøker (bokloven).

Loven erstatter bokforskriften av 2014 om unntak fra konkurranseloven og følger opp gjeldende bokavtale. Bokloven skal først og fremst sikre fastprissystemet, som er et viktig virkemiddel for å oppnå hovedmålene i norsk litteraturpolitikk: bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur, samt tilgjengelighet for alle.

Fastpris

Fastprisen er svært viktig for å sikre rettferdige konkurransevilkår i bokbransjen og er slik med på å holde liv i et mangfold av forlag. Forslaget legger opp til rullerende fastprisperiode fra utgivelsesdato og 12 eller 18 måneder fremover i tid, slik at alle utgivelser får like lang fastprisperiode, i motsetning til i dagens bokavtale der fastprisperioden utløper 1. mai året etter utgivelsen. Videre foreslås det at fastprisperioden skal gjelde for verk, ikke format. NO støttet forslaget om at fastpris på omsetning av nye bøker lovfestes, og gikk inn for alternativ 1, med fastprisperiode 12 måneder, under forutsetning av at den medfører fastpris per format, slik som i dag. Dersom det derimot blir bestemt at fastprisen skal knyttes til tittel, støtter NO alternativ 2, 18 måneder.

Normalavtaler og retten til rimelig vederlag

For oversetterne er § 4, som omhandler normalkontrakter, den viktigste i lovforslaget. Forfattere og oversettere har riktignok per i dag anledning til å inngå slike avtaler, men det er gjennom et unntak fra konkurranseloven. I det nye lovforslaget omfattes for øvrig også bokillustratører og -designere, noe som er gledelig.

Forslaget legger ikke føringer for innholdet i normalkontrakten, men i høringsnotatet vises det til § 69 i åndsverkloven, som gir opphaver rett til rimelig vederlag ved overdragelse av opphavsrett. Departementet vil videre vurdere om denne retten skal presiseres i forskrift til loven og om bruk av normalkontrakter skal pålegges også aktører som ikke har deltatt i kontraktsforhandlingene, herunder utenlandske aktører. Med tanke på de mange utenlandske lydbokaktørene som de siste årene har kontaktet norske oversettere, er dette gode nyheter.

Plikt til å tilby og levere digitale lydbøker

Regjeringen foreslår i § 7 at forhandlere og abonnementstjenester som tilbyr digitale lydbøker skal tilby eksemplarsalg av alle lydbokutgivelser som er digitalt tilgjengelige for distribusjon fra leverandørene, og at leverandører på sin side skal ha samme forpliktelser til å levere digitale lydbøker til enkelt salg, også til bibliotek.

NO mener at tanken bak paragrafen er god fordi dette sikrer en prinsipiell likebehandling av forlag og lik tilgang til digitale lydbøker for leserne. Det er imidlertid helt avgjørende at plikten som beskrives i paragrafen, utelukkende skal gjelde titler til nedlasting. En eventuell plikt til å levere samme strømeinnhold vil kunne medføre at strømme-tjenestene i stedet for å konkurrere på utvalg, vil måtte konkurrere på pris og dermed tjene mindre, slik at opphavernes royaltigrunnlag blir lavere. Ved eksemplarsalg av lydbøker må det videre sikres en plattformnøytral leveringsmulighet, slik at filene en lytter har kjøpt, ikke er bundet til en plattform. Det vil skape uheldige nettverkseffekter i form av innlåsing dersom kunden ønsker å bytte plattform. Vi ba også departementet være oppmerksom på, og regulere i forskrift, åpenhet rundt strømmetjenestenes algoritmer for utvalg og presentasjon av titler til brukerne. En slik nøytral innsikt vil kunne vise at eierforlagene egne titler ikke prioriteres på bekostning av titler fra andre utgivere. Dette er også svært viktig dersom loven pålegger strømmetjenestene å tilby titler for stykksalg.

NO anerkjenner at bibliotekene, dersom de skal oppfylle sitt formål som leverandører og formidlere av litteratur, også har behov for digitalt innhold. Lik tilgang til litteratur for befolkningen, uavhengig av bosted og sosial bakgrunn, er viktig for demokrati og ytringsfrihet. Det er imidlertid en forutsetning at denne bruken ikke går på bekostning av opphavernes rettigheter, slik at deres inntektsmuligheter begrenses. Reglene for digitalt utlån må utarbeides i samarbeid med alle aktører, ikke minst må det klargjøres hvem som er aktørene. Før en slik modell foreligger, kan ikke NO gi sin støtte til en slik leveringsplikt. Kopinors høringsinnspill problematiserer at det vanskelig kan innføres en leveringsplikt uten forutgående avtale med rettighetshaverne, derfor ba NO om at «bibliotek» tas ut av § 7 og at det ellers tydeliggjøres i lovforslaget hvilke rammer som gjelder etter åndsverkloven for tilgjengeliggjøring av e-bøker og lydbøker fra bibliotek til brukere.

NOU 2022: En åpen og opplyst offentlig samtale

Høsten 2022 la Ytringsfrihetskommisjonen frem *NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale*, der de blant annet omtaler oversettelse som en ressurs:

Oversettelser av utenlandsk litteratur har også stadig en sentral funksjon. Å legge til rette for at det leses og skrives på norsk er viktig for å ivareta språket vårt, sikre tilgang til informasjon på norsk og en levende samfunnsdebatt. Norge trenger et mangfoldig litteraturtilbud, både på nynorsk, bokmål og de ulike mindretalls- og minoritetsspråkene i Norge.

Kommisjonen er imidlertid forstemmende lite opptatt av kunst som ytringer i seg selv, og kommer også med svakt begrunnede påstander om takhøyden for uenighet i kunstfeltet. Paradoksalt nok synes flere organisasjoner det er vanskelig å ytre seg om denne NOU-en på grunn av kontroversen rundt kunstneroppøpet og kommisjonen sommeren 2021.

Kunstnermeldingen

Heller ikke i 2022 kom det noen kunstnermelding, enda den har vært på trappene siden 2017. Det er ikke usannsynlig at forsinkelsene skyldes både utskiftning av kulturministre og pandemi, men arbeidet er nå i gang igjen. NO ble sammen med de andre kunstnerorganisasjonene våren 2022 invitert til å gi muntlig innspill i form av svar på fem spørsmål, blant annet om rimelig vederlag, ytringsfrihet og mangfold, og fikk også anledning til å utdype disse skriftlig.

Departementet satte høsten i gang en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal jobbe med temaet rimelig betaling til kunstnere, og det er naturlig å anta at dette er en del av arbeidet med kunstnermeldingen, som etter planen nå skal legges frem i mai 2023.

Aksjon skolebibliotek

Aksjon skolebibliotek ble etablert høsten 2016 og er et samarbeid på tvers av en rekke skribent- og bibliotekarorganisasjoner. Gruppen arbeider for å styrke det norske skolebiblioteket, som altfor lenge har vært en salderingspost. NO er representert i aksjonsgruppen ved Jan Chr. Næss.

I løpet av det siste året har gruppen:

- hatt lunsjmøte med statssekretær Hølleland under skolebibliotekkonferansen i Kristiansand i juni 2022
- sendt et brev til Kunnskapsdepartementet med oppfordring til Statsforvalter om å drive ettersyn av skolebibliotek
- gitt innspill til statsbudsjettet
- deltatt i høring om statsbudsjettet
- deltatt på leselystseminar

Leselyststrategi

Høsten 2021 presenterte Ap- og Sp-regjeringens satsningsområder i den såkalte Hurdalsplattformen. Der ble det annonsert en leselyststrategi og en styrking av litteraturformidlingen. I kjølvannet av dette gikk en samlet bokbransje – skribentorganisasjonene, Norsk Forfattersentrum, Forleggerforeningen, Bokhandlerforeningen, Norsk barnebokinstitutt samt Leser søker bok og Foreningen !les! – sammen om ulike initiativer knyttet til leselyst. Det har blant annet resultert i en kronikk om den midlertidige prøveordningen for innkjøp til skolebibliotek der en samlet bransje taler for at ordningen gjøres permanent.

Regjeringen Støre har så langt ikke presentert noen egen leselyststrategi, men ga signaler om styrking av leselyst ved å bevilge ekstra midler over statsbudsjettet til Leser søker bok og Foreningen !les.

26. januar 2023 inviterte leselyststrategiens arbeidsgruppe – der NO er med ved nestleder – til halvdagsseminar hos Norsk barnebokinstitutt. Representanter fra Familie- og kulturdepartementet og Utdannings- og forskningskomiteen var invitert spesielt. Blant innleggene var en presentasjon av arbeidet som Läsrådet gjør i Sverige, og Kulturrådet la frem skolebibliotekenes svært positive evaluering av den midlertidige innkjøpsordningen. Det vil bli et oppfølgingsseminar 26. april, fortrinnsvis med eksempler på vellykkede prosjekter som fremmer leselyst, fra inn- og utland.

Norsk kulturråd blir Kulturdirektoratet og Kulturrådet

Norsk kulturråd var inntil 1.1.2023 navnet på to ulike enheter, fagetaten Norsk kulturråd som var underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet, og rådskollegiet Norsk kulturråd bestående av ti personer, oppnevnt av Kongen i statsråd på grunnlag av kunst- og kulturfaglig kompetanse. Fagetaten hadde en direktoratsfunksjon og utførte oppgaver på vegne av departementet, mens rådskollegiet var et uavhengig organ som forvaltet Norsk kulturfond på armlengdes avstand fra myndighetene.

1.1.2023 skiftet fagetaten navn til Kulturdirektoratet og rådskollegiet fikk navnet Kulturrådet. Navneendringen skulle tydeliggjøre hvilke beslutninger som ble tatt på vegne av myndighetene og hvilke beslutninger som ble tatt på armlengdes avstand fra de samme myndighetene. Men navneendringen har i stedet ført til at Kulturrådet nå fremstår som en underavdeling i Kulturdirektoratet.

Kulturdirektoratet har ansvaret for å sørge for at Kulturrådet har nødvendige ressurser til å utføre sine arbeidsoppgaver, både med tanke på kommunikasjon med søkere og gjennomføring av forsvarlig søknadsbehandling. Kulturrådet ser i midlertid i øyeblikket ut til å være redusert til en kategori på Kulturdirektoratets nettside, der det ikke tydeliggjøres hvilke tilskuddsordninger som forvaltes på armlengdes avstand fra politikken. Kulturrådet har heller ikke tilgang til noen form for kommunikasjonsplattform,

annet enn via direktoratet. Det er også fare for at fagadministrasjonen vil kunne få flere oppgaver knyttet til forvaltningen av direktoratet på bekostning av arbeidet de i dag utfører for Kulturrådet og fagutvalgene.

Forsøksordningen med kulturfondsbøker til skolebibliotekene

Norsk kulturråd opprettet i 2019 en treårig forsøksordning (2020–2022) med innkjøp og

Fra handlingsplanen:

Arbeide for å få

oversatte barne- og

ungdomsbøker inn i

ordningen dersom denne

videreføres etter

prøveperioden

distribusjon av kulturfondsbøker til skolebiblioteker for å gi barn og unge større tilgang til ny norsk litteratur enn de har i dag. Gjennom ordningen blir titler for barn og unge på Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur, Innkjøpsordningen for ny norsk sakprosa og Innkjøpsordningen for nye norske tegneserier distribuert til skolebiblioteker i grunnskolen. Forsøksordningen, som per i dag ikke omfatter oversatt litteratur, skulle vært evaluert, men er forlenget ut 2023. NOs lobbygruppe for innkjøpsordningene arbeider for at også den oversatte litteraturen skal bli en del av ordningen.

Kontaktutvalget for innkjøpsordningene

Det har vært avholdt to møter i kontaktutvalget i perioden. På møtene ble det blant annet orientert om fordelingsbudsjett for litteraturordningene, nye utvalgsmedlemmer, samt erfaringer med nye retningslinjer for Innkjøpsordningen for sakprosa voksne og innkjøpsordningene for skjønnlitteratur. De nye vedtatte retningslinjer på tilskuddsordningene for litteraturprosjekt og litteraturformidling, inkludert tilleggsutlysning for formidling av litteratur til barn og unge ble også lagt frem, det samme ble status for forsøksordningen for distribusjon av kulturfondsbøker til skolebibliotek. Vi fikk også en tidsskisse av gjennomføringsløpet for justering av innkjøpsordningene, deriblant oversattordningen, som revideres i disse dager. Det er også avholdt et digitalt dialogmøte om innkjøpsordningene.

Kunstnerundersøkelsen

Telemarkforskning satte på oppdrag fra daværende Norsk kulturråd høsten 2021 i gang en ny undersøkelse av kunstnernes inntekter og levekår. Tilsvarende undersøkelser er gjennomført i 2008 og 2015.

Undersøkelsen ble gjennomført med en kombinasjon av spørreskjema og registerdata fra Statistisk Sentralbyrå og skal resultere i to rapporter samt et datasett. Den første rapporten skal fokusere særskilt på pandemiens økonomiske konsekvenser for kunstnerne, mens den andre rapporten skal gi et grundig bilde av kunstnernes arbeid og inntekt og skal etter planen legges frem ultimo mars 2023.

Statens kunstnerstipend: Kvotefordelingen

<i>Fra handlingsplanen:</i>	Skjønnlitterære oversettere har en kvote på til sammen syv arbeidsstipendhjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre
<i>Arbeide for å få flere stipendhjemler i Statens kunstnerstipend</i>	kunstnere og to SEK/SSK-hjemler (stipend for etablerte kunstnere/seniorkunstnere). Diversestipendpotten er per i dag på kr 381 000. Denne har stått stille for alle kunstnergrupper siden 2012.

Midlertidige arbeidsstipender

Kunstnergruppen skjønnlitterære oversettere fikk ett ettårig midlertidig stipend i 2022 og ett toårig midlertidig stipend i 2023.

Høringssvar til forslag til kvotefordeling for 2023 ble sendt 1. februar 2023. Utvalget for SKS innkaller stipendkomiteer til samtale årlig. Komiteen for de skjønnlitterære oversetterne har kun vært innkalt én gang siden 1996, til tross for gjentatte ønsker om et møte. I årets høringssvar er ønsket på nytt fremsatt.

Kontrakt- og vederlagsforhandlinger

Med Forleggerforeningen om normalkontrakten, oppfølging

Skatt på salgsavhengig honorar

Etter Normalkontrakt for oversettelser får oversettere grunnhonoraret i form av et engangsbeløp, beregnet etter tekstens lengde. Normalkontrakten gir forlaget rett til å utnytte oversettelsen i ett format. Hvis forlaget ønsker å utnytte oversettelsen ut over dette – til andre formater og/eller ut over tidsbegrensningen – utløses et krav på tilleggshonorar for oversetteren. Kravet på tilleggshonorar utløses altså av forlagets valg, og innebærer ingen ny aktivitet fra oversetterens side. Tidligere ble tilleggshonoraret beregnet som en indeksregulert prosentdel av grunnhonoraret, men etter endringen av normalkontrakten skal tilleggshonoraret i flere tilfeller betales som en viss prosent «av forlagets nettoinntekt av alt salg».

Før normalkontrakten ble endret, ble tilleggshonoraret ansett som kapitalinntekt og skattlagt som det. Etter endringen valgte flere forlag å karakterisere tilleggshonoraret som royalty, som per definisjon er næringsinntekt. Dette var ikke i tråd med NO/NFFOs tolkning, og NO/NFFO forela derfor spørsmålet for Skatteetaten, som i sitt svar konkluderte med at tilleggshonorar beregnet etter salg skal anses som næringsinntekt.

Svaret fra Skatteetaten var etter NO/NFFOs skjønn dårlig belagt, og NO/NFFO ba derfor skatterettsjurist Fredrik Zimmer skrive en utredning om problemstillingen. I sin utredning slår Zimmer fast at Skatteetatens konklusjon er gal og at tilleggshonorar beregnet ut fra salg ikke skal anses som næringsinntekt, med mindre inntekten av det opprinnelige oversettelsesarbeidet var næringsinntekt. Zimmers notat ble i februar 2022 oversendt til Skatteetaten, men NO/NFFO har per februar 2023 ennå ikke fått svar.

Manglende rettighetsklarering når oversetter har rettighetene til oversettelsen

Flere forlag unnlater* å gi beskjed til oversetter om at forlaget ikke lenger har rettighetene til originalen, og at rettighetene til oversettelsen har falt tilbake til oversetteren, jf. punkt 2.2 i Normalkontrakten. Slik bruk er ikke gjenbruk, slik noen forlag hevder. Det skal inngås avtale om rettighetsoverdragelse i tillegg til avtale om lydbokutgivelse. NO har anbefalt oversetteren å kreve 50 % av dagens normalsats for rettighetene til oversettelsen, samt påse at videre utnyttelse baseres på full normalsats. Dessverre har det vært svært vanskelig å få gjennomslag for dette, og mange oversettere har måttet se seg nødt til å gå med på dårligere avtaler.

*I mange tilfeller er forlaget ikke selv klar over at de ikke har rettighetene til oversettelsen når de ikke opprettholder rettighetene til originalen. Blant forlagene er det også manglende kunnskap om punkt 2.2 i normalkontrakten.

Manglende varsel til oversetter om lyd- og e-bokutgivelse

Mange oversettere har det siste året opplevd å få honorarbilag fra forlaget som eneste varsel om utnyttelse av oversettelser. Forlaget plikter ifølge Normalkontrakt for oversettelser å informere oversetter skriftlig i forkant av utgivelsen.

Med NTO om teateravtalen

NO kom i oktober 2022 til enighet med NTO om nye satser for oversettelse av teaterstykker. Det ble forhandlet frem en sats på kr 530 med prøvehonorar på kr 970 med virkning fra 1.1.2023. Fra og med 2021 skal det før 1. november i avtalens utløpsår opptas forhandlinger mellom NTO og NO om eventuell honorarregulering for kommende år.

NO og NTO avtalte høsten 2021 at foreningene innen utgangen av 2022 skulle gjennomgå avtalen. Forhandlingene ble først igangsatt i januar 2023, og skal etter planen sluttføres innen årsmøtet.

Det har i senere år vært en rekke teateroppsetninger basert på oversatte bøker. I forhandlingene i 2019 var det enighet om at dette ikke er tradisjonell gjenbruk, og to presiseringer ble inkludert i kontrakten: Under pkt. 4.1 om førstegangshonorar er det presisert at dersom det benyttes en eksisterende oversettelse som grunnlag for dramatisering, skal det inngås avtale med oversetteren. Under pkt. 7.1 om gjenbruk er det tilføyd at gjenbruksbestemmelsen ikke gjelder for oversatte tekster gjort for andre oppdragsgivere, f.eks. forlag; i slike tilfeller skal det inngås egen avtale i hvert enkelt tilfelle.

NO ønsker å tilføye et eget punkt som gjelder for bruk av litterære verker som grunnlag for dramatisering, samt et punkt som regulerer inntekt fra digital utnyttelse, både ved direktestrømming og avspilling på forespørsel, i tillegg til å oppdatere avtalen språklig.

Andre forhandlinger, andre motparter og andre mulige avtaler

Kopinor – utgiver/opphaver

Fordelingsforhandlingene mellom opphaver- og utgiversiden på Kopinors fordelingsområder skjønnlitterære tekster – Forvaltning og næringsliv – digitale kilder ble gjennomført per e-post, og status quo ble opprettholdt med følgende fordeling: utgiverandel: 26,6 % og opphaverandel: 73,4 %.

Kopinor og Norwaco – endret fordeling mellom foreningene i NFOF

I kjølvannet av innføringen av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. har foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF) og Forfatterforbundet (FF) inngått ny avtale om fordeling av opphavsrettslige midler fordelt fra Norwaco og Kopinor. Bakgrunnen for endringene er at loven pålegger forvaltningsorganisasjonene i størst mulig grad å fordele midlene individuelt, subsidiært til grupper av opphavere. Norwaco har data som tilsier at minst 90 % av det som distribueres på TV og i radio er dramatikk. Tallene for privatkopiering er basert på salg, og her kommer oversatt litteratur svært godt ut. Kopinors statistikker viser at bare rundt 1 % av skjønnlitteraturen som blir kopiert er dramatikk.

Avtalen gjelder:

Norwaco:

1. Tredjeparts TV- og radiodistribusjon:
  - a. NRK (Fellesavtalen)
  - b. Kommersielle kanaler (K-avtalen)
2. Undervisningsbruk i skoler og universiteter
3. Bruk i biblioteker og museer

Her vil NDF motta 90 % av midlene mens de resterende 10 % skal fordeles mellom DnF, NO og NBU etter forhandlinger.

4. P-sektoren Privatkopiering for tekst

Fordelingen på dette området blir inneværende år som følger:

Organisasjon	Andel i prosent
Den norske Forfatterforening (DnF)	25,6
Forfatterforbundet (FF)	_*
Norsk Oversetterforening (NO)	49,7
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU)	23,6
Norske Dramatikeres Forbund (NDF)	1

*Midler til FF fordeles direkte fra Norwaco.

Kopinor:

Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF) har tidligere mottatt opphaverandelen av vederlag for kopiering av skjønnlitteratur på vegne av Den norske Forfatterforening (DnF), Norsk Oversetterforening (NO), Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU) og Norske Dramatikeres Forbund (NDF).

DnF, NO, NBU, NDF og FF er enige om at vederlaget nå skal fordeles direkte til de fem organisasjonene. Andelen til NDF gjenspeiler andelen kopiering av stofftypen drama/skuespill som kommer frem av beregningsdokumentene til Kopinor. Fordelingen mellom FF, NO, NBU og DnF følger av en omregning av fordelingsforholdet mellom de fire foreningene fra forrige avtale. Til fordeling mellom de fire foreningene er sum vederlag for kopiering av skjønnlitteratur, fratrukket andelen til NDF.

Fordelingen skal gjøres etter følgende nøkkel:

Organisasjon	Andel i prosent
Den norske Forfatterforening (DnF)	30,0375
Forfatterforbundet (FF)	14,4625
Norsk Oversetterforening (NO)	22,25
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU)	22,25
Norske Dramatikeres Forbund (NDF)	11,0

NLB og Marrakechtraktaten

Kulturdepartementet ratifiserte høsten 2021 Marrakechtraktaten, og de såkalte Marrakech-forpliktelsene er nå gjennomført i ny forskrift til åndsverkloven.

Marrakech-forpliktelsene gir regler om tilgang til åndsverk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller andre funksjonsnedsettelse som gjør det vanskelig å lese. For å gi denne målgruppen bedre tilgang til litteratur skal det være tillatt å produsere eksemplarer i tilgjengelige formater, som lydbok og punktskrift, uten at produksjonen må klareres med rettighetshaverne.

Etter den nå opphevede forskriften til åndsverkloven § 1-11 hadde rettighetshaverne krav på vederlag for fremstilling av lydbøker til bruk for personer med funksjonsnedsettelse. Lydbokavtalen mellom staten og rettighetshaverorganisasjonene regulerer vederlagsnivå, vederlagsadministrasjon og andre bruksvilkår for fremstilling og distribusjon av litteratur i tilgjengelig format.

Etter Marrakech-forpliktelsene er det adgang til å kompensere opphaver, men ingen plikt. I ny forskrift til åndsverkloven § 15 er det likevel innført en plikt for staten til å utrede og

fastsette kompensasjon til opphaver. Som følge av dette ble den vederlagsbaserte avtalen sagt opp av staten ved Kultur- og likestillingsdepartementet.

Det er i statsbudsjettet 2023 satt av 4,8 millioner kroner til den nye ordningen. Dette er vel 2 millioner mer enn det som har vært utbetalt i vederlag etter Lydbokavtalen. Midlene i den nye ordningen skal forvaltes av Kopinor. Kompensasjonen skal fordeles til opphavere og er ikke en rettighet på lik linje med andre opphavsrettigheter etter åndsverkloven og er ikke en rettighet som kan overdras ved avtale eller arv.

Annet

Tvistesaker mv.

Bonnier – urettmessige lydbokutgivelser

I 2022 ble det klart at Bonnier forlag hadde gitt ut en rekke lydbøker uten at disse var rettighetsklarert. Det viser seg at forlaget også hadde tilbudt og inngått kontrakter om lydbokutnyttelse der det ikke har vært klart at oversetter selv har sittet med rettighetene og at forlaget derfor skal inngå forhandlinger om rettighetsovertakelse, jf. normalkontraktens punkt 2.2.

Bonnier innrømmet i et møte med NO og NFFO at de hadde gitt ut 58 lydboktitler uten rettighetsklarering, og følgelig hadde brutt åndsverkloven like mange ganger. I etterkant viste det seg at noen av titlene likevel var klarert.

NO og NFFO fremmet krav om erstatning på vegne av de oversetterne som ga fullmakt til dette. Etter loven skal overtrederen betale en erstatning som utgjør det dobbelte av rimelig vederlag ved bruken. Foreningene tok i sitt krav utgangspunkt i honorar for tilleggsutnyttelse i tidligere normalkontrakter som aldri har vært under 25 % av indeksjustert normalhonorar, og krevde altså 50 % av normalhonorar for overtredelsen, i tillegg til at lydbøkene skulle trekkes fra markedet. Bonnier motsatte seg dette og tilbød oversetterne 10 % av indeksjustert honorar i erstatning. NO og NFFO rådet oversetterne til å gå med på avtalen, som også innebar at lydbøkene skulle avpubliseres, men i januar 2023 hadde Bonnier fortsatt ikke betalt ut erstatning til alle oversetterne. Dersom Bonnier ønsker å utgi disse titlene, må det inngås ny avtale basert på Normalkontrakt for oversettelser.

Cappelen Damm – urettmessige lydbokutgivelser

I januar 2023 kom det frem at også Cappelen Damm hadde utgitt lydbøker uten rettighetsklarering. Det vil si at de ikke har inngått avtale med oversetter eller betalt for rettighetsoverdragelsen i tilfeller der oversetter innehar rettighetene. Forlaget har gjort det klart at de heller ikke i fremtiden ønsker å betale for slik rettighetsoverdragelse.

Aschehoug – gratis tilgang til lyd- og e-bøker

Sommeren 2022 sendte Aschehoug ut et tilbud om kostnadsfri tilgang til årets lyd- og e-

bøker til sine forfattere, oversettere og illustratører. Når forlaget ikke har inntekt av e- og lydbøkene, vil heller ikke forfatter eller oversetter få inntekter, ettersom honoraret er basert på forlagets nettoinntekt. Forfatteravtalen inneholder et punkt om frieksemplarer til forlaget som gir tillatelse til å distribuere bøker til anmeldere og markedsføring. Noe slikt punkt finnes ikke i Normalkontrakt for oversettelser, og NO mener derfor at denne tilgangen til oversatte bøker er i strid med spesialitetsprinsippet i åndsverkloven.

NO kontaktet Aschehoug flere ganger i løpet av sommeren og høsten, men møtte liten vilje til avklaring. Saken ble derfor oversendt Forleggerforeningen for juridisk vurdering. NO har per februar 2023 ikke fått svar fra Forleggerforeningen.

Urettmessig publisering av oversettelse i utlandet

Et medlem har fått sin oversettelse, tidligere utgitt på eget forlag, utgitt i Storbritannia mot vedkommendes uttrykte vilje. NO har via sin juridiske rådgiver sendt forlaget et såkalt *Cease and desist*-brev for å boken avpublisert, men har ikke fått respons. Vi er nå i kontakt med et skotsk advokatfirma, anbefalt av Society of Authors, som vil følge opp saken videre.

Forlagets kontroll av manuskriptet – manglende respons fra forlag

Normalkontraktens punkt 4.3 gir forlaget 30 dager til å varsle oversetter om eventuelle ankepunkter ved oversettelsen og ytterligere 14 dager dersom oversettelsen etter en ny gjennomgang fortsatt ikke holder mål. NO bistår et ikke-medlem i en sak der forlaget først ti måneder etter levering kom med innsigelser mot oversettelsen. Da oversetter etterlyste oppfølging, gikk det ytterligere halvannet år med gjentatte purringer før forlaget responderte. Dette er både brudd på normalkontraktens bestemmelser og på god forlagsskikk.

Oversetter ønsker å bli løst fra avtalen, men beholde rettighetene til manuskriptet samt den andelen av honoraret (1/3) hen allerede har mottatt. Det har per februar ikke kommet til løsning i saken.

Tvistesak fra 2020 i forliksrådet

En tvistesak fra 2020 som dreide seg om gjenbruk av to oversettelser der forlaget motsatte seg å betale gjenbrukshonorar, var i mars 2022 til behandling i forliksrådet. Forlagets representant møtte ikke, og det ble avsagt uteblivelsesdom. Etter flere purringer til forlaget fikk oversetter omsider utbetalt honoraret sommeren 2022.

Oppfølging av arbeidet mot seksuell trakassering

En undersøkelse fra Ipsos våren 2020 viste at 15 % av respondentene fra litteraturfeltet hadde vært utsatt for seksuell trakassering eller overgrep i løpet av de to siste årene (2019-2020). Som konsekvens av dette, ble det i 2022 utarbeidet retningslinjer for å forebygge seksuell trakassering, overgrep og krenkende atferd. Det ble også etablert en varslingstjeneste.

Det skal etter planen igangsettes en tilsvarende undersøkelse høsten 2023, dette for å kartlegge om tiltakene har hatt innvirkning og å få tall fra år med normal sosial kontakt etter pandemien.

Forvaltningsorganisasjonene

Kopinor

Norsk Oversetterforening er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Egne avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, gjelder digital formidling på internett. Gjennom Kopinors avtaler får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavere og utgivere får betalt for sine verk.

Yngve Slettholm er Kopinors adm. direktør, Tom Remlov er styreleder.

NO mottok i 2022 kr 2 710 618 i kollektive vederlag fra Kopinor (2021: kr 1 150 772).

Kopinors samlede inntekter i 2022 var kr 412 mill. Kollektivt vederlag til medlemsorganisasjonene beløp seg til kr 268 mill., til utlandet kr 53 mill. Videre ble det utbetalt kr 19 mill. i individuelle vederlag. I tillegg kommer avsetninger av ikke fordelbare midler og av midler til fremtidig fordeling.

De største avtaleområdene er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. Områdene er dekket av avtaler som utløper henholdsvis i 2025 og 2024. Kopinor har også avtale med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker og tidsskrifter på internett.

I 2022 er det blant annet blitt arbeidet med nye retningslinjer for fordeling av vederlag etter innføring av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Foreldet vederlag forvaltes nå etter nye prinsipper, hvor også medlemsorganisasjonene kan søke om midler.

NORWACO

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 35 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65 000 individuelle medlemmer. På vegne av disse inngår Norwaco avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag, der kollektiv forvaltning anses hensiktsmessig. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av tv-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco representerer også en rekke utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner. Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom kontrakter.

Privatkopiering og skjønnlitterære oversettere

Skjønnlitterære oversetteres andel av privatkopieringsvederlag for lyd hadde en liten økning fra året før, fra kr 615 018 til kr 663 808.

Foreningen mottar statistikk over de mest solgte oversatte lydbøkene og fordeler vederlaget etter denne statistikken.

Nytt i 2021 var at privatkopieringsvederlag for tekst er kommet til, og foreningen mottok kr 270 217 for 2019 og 2020 til fordeling. Vederlag for 2019 ble utbetalt i januar 2022, og vederlaget for 2020 vil bli utbetalt i løpet av mars 2023.

Stipender

NOs stipender – tildelinger stipendrunnen 2022

Stipendene ble utlyst i midten av september 2021 med søknadsfrist 16. oktober.

Stipendkomiteen behandlet søknadene i slutten av januar 2022, og tilsagnsbrev ble sendt ut i februar 2022. Etter årsmøtets godkjenning av budsjett for 2022 ble stipendene utbetalt i løpet av april og mai.

Stipend til eldre fortjente medlemmer:

Bente Christensen

Honnørstipend:

Torstein Bugge Høverstad

Arbeids- og prosjektstipender:

To måneder: Øystein Vidnes

Tre måneder: Grete Kleppen, Alexander Leborg, Aleksander Melli, Cecilie Winger

Fire måneder: Éva Dobos,

Seks måneder: Bente Klinge

Ett år: Merete Franz (nyetablerte), Johanne Fronth-Nygren, Ingrid Melfald
Hafredal, Vibeke Saugestad

To år: Guro Dimmen

Etableringsstipend:

Kr 5 000: Erlend Wichne

Kr 25 000: Sunneva Elvarsdottir, Ingrid Greaker Myhren, Tharaniga Rajah, Julie Marie
Stokkendal

Diversestipend:

Kr 5 000

Gunstein Bakke, Kristian Breidfjord, Morten Claussen, Merete Franz, Kristin Gjerpe, Øyunn
Rishøi Hedemann, Andreas Kristiansen, Stine Langtangen, Anne Marie Stamnestrø, Alf
Storrud, Hanne Hay Sæthre, Marit Tusvik

Kr 10 000

Line Gustad Fitzgerald, Astri Ghosh, Aase Gjerdrum, Elisabeth Haukeland, Preben Jordal, Bård Kranstad, Jon Kværne, Miriam Claire Lane, Alexander Leborg, Marius Middelthon, Jon Rognlien, Hawdam Salih, Elin Beate Tobiassen, Alice Tonzig, Anne Karin Torheim, Margunn Vikingstad, Anne Cathrine Wollebæk

Kr 15 000

Christine Amadou, Johanne Fronth-Nygren, John Grande, Sigrid Grande, Henning J. Gundersen, E. Beanca Halvorsen, Eivind Lilleskjæret, Rune R. Moen, Solveig Moen Rusten, Eli-Ann Tandberg, Lisa Vesterås, Hedda Vormeland, Sherin Rashad Wahab

Kr 20 000

Marit Bjerkgeng, Pål Flatmo Breivik, Éva Dobos, Egil Halmøy, Børge Lund, Elisabet Middelthon, Kari Wille Rekdal, Erik Ringen, Synneve Sundby, Kjersti Velsand, June Hwasue Warberg, Knut Ødegård

Kr 25 000

Hege Frydenlund, Inge Ulrik Gundersen, Ika Kaminka, Steinar Lone, Ute Neumann, Astrid Nordang, Hilde Stubhaug, Tor Tveite, Magne Tørring

Kr 30 000

Gry Brenna, Bente Christensen, Gøril Eldøen, Ragnar Hovland, Peter Lorentzen, Hilde Lyng, Silje Beite Løken, Vibeke Saugestad

Kr 35 000

Tore Aurstad, Einar Blomgren, Sissel Busk, Kirsti Vogt, Carina Westberg

Kr 40 000

Tove Bakke, Guro Dimmen, Inger Gjelsvik, Toril Hanssen, Thomas Lundbo, Tone Myklebost, Agnete Øye

Kr 45 000

Nina Aspen, Per Kristian Gudmundsen, Ingrid Haug, Halvor Kristiansen

Kr 50 000

Kari Engen, Dorthe Erichsen, Bente Klinge, Lene Stokseth, Roar Sørensen, Benedicta Windt-Val

Kr 55 000

Ragnhild Eikli, Morten Hansen, Hege Mehren, Stian Omland, Jørn Roeim, Cecilie Winger

Kr 60 000

Merete Alfsen, Kyrre Haugen Bakke, Elisabeth Bjørnson, Kari Bolstad, Sverre Dahl, Bodil Engen, Tone Formo, Heidi Grinde, Bjørn Herrman, Torstein Bugge Høverstad, Knut

Johansen, Henning Kolstad, Erik Krogstad, Tom Lotherington, Knut Ofstad, Per Qvale, Øystein Rosse, Christian Rugstad, Torleif Sjøgren-Erichsen, Geir Uthaug

Øvrige stipender

Arbeidsstipend av kortere varighet tildelt i mai:

To måneder: E. Beanca Halvorsen, Miriam Claire Lane, Anne Lande Peters. Christian Rugstad, Eirik Smiset Røkkum, Sherin Abdel Wahab

Seks måneder: Dagfinn Foldøy, Marina Hobbel

Materialstipend: Det ble i 2022 tildelt stipender for til sammen kr 77 000 fordelt på elleve mottakere.

Statens kunstnerstipender – tildelinger 2022

Statens kunstnerstipender ble utlyst i midten av september 2021 med søknadsfrist 16. oktober. Stipendkomiteen for skjønnlitterære oversettere behandlet søknadene i januar 2022 og leverte innstilling til statens stipender i begynnelsen av februar.

Skjønnlitterære oversettere fikk i 2022 en ny arbeidsstipendhjemmel og har dermed en kvote på syv, hvorav fem var ledige for tildeling. I tillegg fikk kunstnergruppen ett midlertidig ettårig for tildeling og kr 381 000 til diversestipender.

Arbeidsstipend/Arbeidsstipend for yngre kunstnere:

Ett år: Signe Prøis, Hedda Vormeland, Julia Wiedlocha

To år: Astri Ghosh, Grethe Fatima Syéd

Tre år: Hilde Stubhaug

Diversestipend:

Kr 12 000: Ute Neumann

Kr 15 000: Miriam Claire Lane

Kr 20 000: Kjersti Velsand

Kr 25 000: Øyunn Rishøi Hedemann, Anne Karin Torheim, Julia Wiedlocha

Kr 30 000: Eve-Marie Lund, Hawdam Salih, Synneve Sundby, Hedda Vormeland

Kr 34 000: Ingeborg Fossestøl

Kr 35 000: Hilde Lyng, Signe Prøis, June Hwasue Warberg

Økonomi

Tilskuddsordninger

I 2022 benyttet 14 medlemmer seg av tilbudet om refusjon av premien for frivillig sykeforsikring for frilansere. Det ble utbetalt til sammen kr 127 427.

Etter gjeldende regler har foreningens medlemmer anledning til å honorere konsulenter for inntil kr 5 000 per år. I 2022 benyttet åtte medlemmer seg av ordningen, og det ble utbetalt kr 28 225.

Ett ikke-medlem mottok støtte til faglig utvikling (kollegahjelp) i 2022. Det ble utbetalt kr 5 000.

Foreningen betaler leie for to kontorer på skriveloftet i Litteraturhuset i Oslo. Leien i 2022 var på kr 27 896, og begge kontorer var tildelt for hele året. Bruk av Litteraturhusets skriveloft var inntil 2020 gratis for organisasjonenes medlemmer. For Litteraturhuset var av økonomiske grunner nødvendig å innføre en avgift på kr 450 per måned fra og med 2020, samtidig steg også organisasjonenes leiekostnader betraktelig. Medlemmer som tidligere kunne benytte foreningens kontorer gratis, betaler nå kr 450 per måned.

Solidaritets hjelp

Solidaritets hjelp ytes etter søknad til styret. Det var i perioden utestående solidaritetslån til to medlemmer på til sammen kr 35 000.

Støtte til ulike formål i 2022

Det ble i 2022 gitt tilskudd til andre organisasjoner og tiltak på til sammen kr 424 698

Forleggerforeningen, me too-arrangement	kr	4 498
Camino bokhandel, litterært arrangement	kr	6 700
EST-konferanse i Oslo	kr	10 000
Kritikerlaget, støtte-medlemskap	kr	10 000
Kritikerprisene, arrangement	kr	12 000
Vise-versa, tysk-norsk oversetterseminar	kr	15 000
Norsk PEN, driftstilskudd	kr	25 000
Norsk PEN, støtte-medlemskap	kr	25 000
Tidsskriftet Mellom	kr	30 000
Det skjønnlitterære oversetterfond, driftstilskudd for tre år	kr	286 500

Finanssammendrag

Foreningen hadde per 31.12.22 investeringer på kr 10 113 120, fordelt på aksjer/aksjefond (39,9 %), renter og obligasjoner (60,1 %). Samlet avkastning for totalporteføljen endte med et bokført tap på kr 652 781. Aksjer og aksjefond har hatt en negativ avkastning på 11,1 %, renter og obligasjoner en negativ avkastning på 1,0 %, som i sum blir -6 %.

Foreningens investering i leiligheten i Berlin ble i 2008 bokført til kr 1 296 683 (ferdig innredet). Markedsverdien er i dag anslått til et sted mellom 2,5 og 3 mill.

Foreningens økonomi

Regnskap 2022

Årsmøtet 2022 vedtok et budsjett for 2022 med et planlagt underskudd på kr 561 069. Resultatregnskapet viser et underskudd på kr 2 845 950. Som en følge av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. vil regnskapet fremover vise hvilke vederlag som kommer fra Kopinor og Norwaco og hva som er bibliotek-vederlag. Midler fra Kopinor og Norwaco er ført på balansen som gjeld med til sammen kr 1 590 507.

Dersom rettighetshaveren ikke er funnet innen tre år etter utløpet av det regnskapsåret inntektene ble krevd inn, kan vederlagsmidlene benyttes i henhold til NOs generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler.

Foreningen har fortsatt å søke eksterne midler og mottok kr 595 000 i offentlige og private tilskudd i 2022. Herunder finner vi statens vederlag til stipendkomiteen, tilskudd fra Norsk kulturråd til Norsk Oversetterleksikon og tilskudd til prosjektet *Tekst i flukt*. Øvrige tilskudd er hovedsakelig til profileringstiltak. og festivaler.

Regnskapet viser et driftsresultat på -2 193 169 mot budsjetterte -1 061 0069.

Med netto finanskostnader på kr 652 781 gir det et underskudd i resultatregnskapet for 2022 på kr 2 845 950.

Budsjett 2023

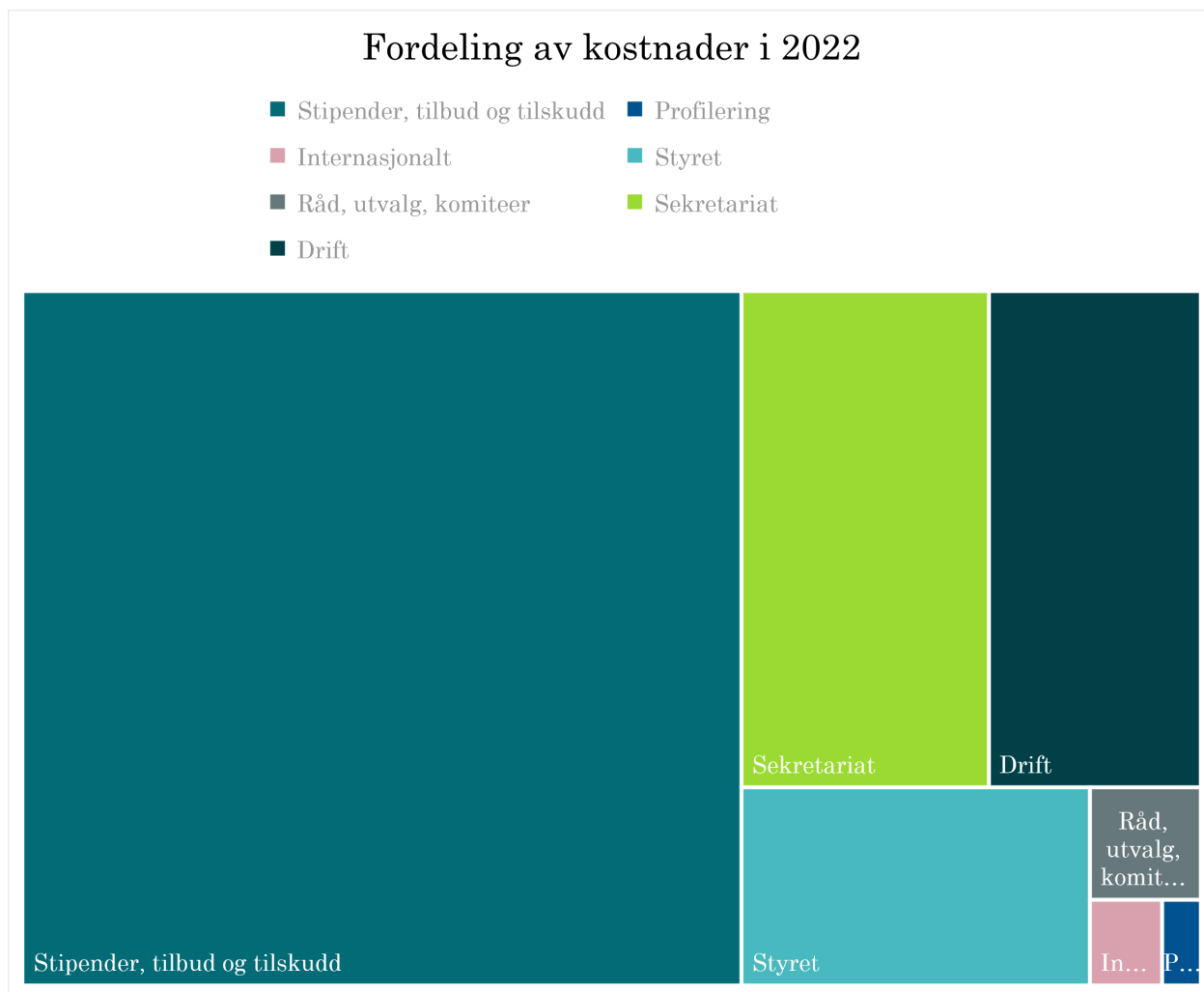
Bibliotekvederlag er budsjettert med stipulerte 20 % av beløpet som tilfaller kunstnergruppen skjønnlitterære oversettere.

Vederlagene fra Kopinor og Norwaco vil vi ikke ha oversikt over før ved slutten av året.

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. medfører budsjettmessig en utfordring inntil man kan fastsette statistikk og/eller analogier fra andre områder, slik at vederlag kan utbetales til antatt riktig opphaver. Les mer om dette under Fag- og kulturpolitikk.

Det er fortsatt viktig for foreningen å søke eksterne midler der det er mulig. Dette vil først og fremst si til utadrettede aktiviteter. Prosjekter som Oversetterleksikonet og oversetterverkstedet *Tekst i flukt* søkes det allerede til. I hovedsak fortsettes nøktern budsjettering, inkludert avkastning på investeringer.

I budsjettet ligger det et forslag om utlysning i april 2023 av 24 måneder til arbeidsstipender av kortere varighet, i motsetning til normalt 12 måneder.

Oslo, 15.2.2023

Hilde Lyng
foreningsleder
(sign.)

E. Beanca Halvorsen
nestleder
(sign.)

Fartein Døvre Jonassen
(sign.)

Eve-Marie Lund
(sign.)

Marius Middelthon
(sign.)

Rune R. Moen
(sign.)

Ute Neumann
(sign.)

Jan Chr. Næss
(sign.)

Hilde Sveinsson
daglig leder
(sign.)

Årsmelding fra Faglig råd 2022–2023

Sammensetning: Leder Agnete Øye, nestleder Kyrre Haugen Bakke, Gøril Eldøen, Bård Kranstad, Hege Mehren og Kai Swensen. Eve-Marie Lund har vært styrets representant. Hilde Sveinsson er sekretær for Rådet og stipendkomiteen. Varamedlemmer til stipendkomiteen har vært Elisabeth Bjørnson og Kristina Solum. Varamedlemmer ble ikke innkalt i 2022.

Faglig råd er foreningens faglige ekspertutvalg og stipendkomité, samt rådgivende organ for styret i faglige spørsmål. Rådet har i perioden hatt fem møter, ytterligere ett avholdes før årsmøtet. I tillegg ble det avholdt et fellesmøte for styret og Faglig råd i november.

Medlemskapssøknader

NO har i perioden mottatt 13 søknader om medlemskap. Fem søknader er avvist fordi de ikke holdt kvalitetsmål eller oppfylte formelle krav. Ytterligere tre søknader var fortsatt under behandling da årsmøtepapirene ble sendt til trykking. Som nye medlemmer er opptatt: Kyrre Andreassen, Merete Franz, Maren Barlien Guntvedt, Mohammad Habeeb, Hilde Matre Larsen, Stephanie Lutz de Miranda, Øyvind Rangøy og Katarzyna Tunkiel.

Stipender

I mai ble det tildelt seks arbeidsstipend av kortere varighet à to måneder hver. Det var i tillegg utlyst ekstraordinære stipendmidler øremerket oversettelser fra ukrainsk og belarusisk, og det ble tildelt to stipender à seks måneder.

Stipendrunnen

Søknader om tildeling av Statens kunstnerstipend og NOs stipender ble behandlet i helgemøte på Granavolden hotell på Hadeland, 20.–22. januar 2023. Til Statens kunstnerstipend var det kommet inn 80 søknader. Det var 32 søknader til arbeidsstipend og fem søknader til arbeidsstipend for yngre kunstnere, der det av en samlet kvote på syv var tre ledige stipend. I tillegg ble kunstnergruppen tildelt ett midlertidig, toårig arbeidsstipend. Til stipend for etablerte kunstnere var det tre søknader, og til stipend for seniorkunstnere fem søknader. For disse stipendtypene var der i 2023 ingen ledige stipender i kvoten for skjønnlitterære oversettere. Stipendkomiteen innstilte likevel til stipend for etablerte kunstnere/seniorkunstnere. Det var 34 søknader til diversestipend, av disse ble 14 innstilt, og en kvote på kr 381 000 ble fordelt.

Til NOs arbeidsstipender og prosjektstipender var det kommet inn 41 søknader til ni ledige stipender, hvorav to kunne deles opp i prosjektstipender, og ett fortrinnsvis skulle tildeles en nyetablert oversetter. Til sammen ble det tildelt fire tremåneders og to seksmåneders prosjektstipend, samt tre toårige og fire ettårige arbeidsstipend. Til de øvrige av NOs stipender fordelte stipendkomiteen kr 3 600 000. Det var 118 søknader til NOs diversestipend hvorav 107 ble innvilget. Det var syv søknader til etableringsstipend, fem ble innvilget. Ett honnørstipend og ett stipend for eldre fortjente medlemmer ble tildelt.

Faglig virksomhet

Rådets leder representerte NO ved utdelingen av Kulturdepartementets barnebokpriser i mars, der Hedda Vormeland fikk prisen for beste oversettelse.

I egenskap av stipendkomiteens leder deltok Rådets leder sammen med stipendkomiteens sekretær Hilde Sveinsson i november på det årlige dialogmøtet mellom Kulturrådet og komiteene i Statens kunstnerstipender.

Fra venstre: Gøril Eldøen, Eve-Marie Lund (styrets representant, Kai Swensen, Agnete Øye (leder), Hege Mehren.
Foran: Kyrre Haugen Bakke (nestleder).
Bård Kranstad var ikke til stede da bildet ble tatt.

Agnete Øye
leder i Faglig råd

Årsmelding 2022

Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF)

Virksomhetens art

Norsk Forfatter- og Oversetterfond er et felles fond for Den Norske Forfatterforening (DNF), Norsk Oversetterforening (NO), Norske Dramatikeres Forbund (NDF) og Norske barne -og ungdomsbokforfattere (NBU). Hver av organisasjonene har en representant i fondsstyret, med unntak av Forfatterforeningen som har to representanter ifølge vedtektene. Fondet fører regnskap for organisasjonene og mottar og fordeler bibliotekvederlaget. NFOF er dessuten avtalepart for leie av kontorer, renhold, strøm etc.

Styre og administrasjon

Styret har bestått av Heidi Marie Kriznik (DnF) og Elin Øy (DnF), Monica Boracco (NDF) frem til 1.3.2022 og Ellisiv Lindkvist (NDF) fra 12.5.2022, Hilde Lyng (NO) og Alexander Løken (NBU).

Styreleder og nestleder har siden 1.3.2022 vært henholdsvis Hilde Lyng og Elin Øy. Fondet har to ansatte, regnskapsfører Reidar Svensson, og administrativ leder Anne Merethe K. Prinos (deltid).

Oversikt over utvikling og resultat

Fondet har hatt en inntekt på kr 59 980 312 i perioden, mot kr 67 791 497 i 2021.

Nedgangen skyldes innføringen av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. i 2021 som medfører at vederlag fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene Kopinor og Norwaco utbetales til den enkelte opphaver eller direkte til foreningene, slik at NFOF fra 2022 bare forvalter bibliotekvederlaget. Inntektene inkluderer også viderefakturert husleie til foreningene.

Driftskostnadene inklusive overførte vederlag har vært kr 59 763 843 før finansinntekter og finanskostnader, mot kr 81 708 993 i 2021.

Årsresultatet 2022 for Norsk Forfatter- og Oversetterfond viser et overskudd på kr 271 149.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Arbeidsmiljøet i virksomheten er tilfredsstillende. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i 2022. Det har vært lite sykefravær i perioden. Fondet forurenses ikke det ytre miljø utover det som er normalt for kontorvirksomheter.

Likestilling

Fondets ansatte har bestått av en mann og en kvinne, sistnevnte i en 20 prosent stilling. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling. Styreoppnevningen følger av den enkelte forenings oppnevnte, og kjønnsbalansen er følgelig ikke noe Fondet har myndighet til å påvirke.

Styret bekrefter at midler blir tildelt de enkelte opphavere på faglig grunnlag og uten hensyn til organisasjonstilhørighet.

Oslo, 7. februar 2023

Hilde Lyng (sign.)

leder

Elin Øy (sign.)

nestleder

Heidi Marie Kriznik (sign.)

Ellisiv Lindkvist (sign.)

Alexander Løken (sign.)

Åpenhetsrapport 2022 for Norsk Oversetterforening (NO)

Kollektive forvaltningsorganisasjoner skal etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 36 gi en årlig åpenhetsrapport. Rapporten skal i henhold til forskrift om lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. inneholde følgende opplysninger:

- a) **Årsregnskap med balanse og kontantstrømoppstilling**
NOs årsregnskap med balanse for 2022 finnes på sidene 61–67 i årsmeldingen 2022–2023.
- b) **En rapport om virksomheten i regnskapsåret**
Rapport om NOs virksomhet for 2022 finnes på side 47–52 i årsmeldingen 2022–2023.
- c) **Opplysninger om avslag på lisenstildelinger**
NO tildeler ikke lisenser.
- d) **En redegjørelse for organisasjonens juridiske struktur og styringsstruktur**
NOs juridiske struktur og styringsstruktur er nedfelt i foreningens vedtekter § 5 III:

III Styret

Foreningen ledes av et styre på 8 medlemmer. Styret er beslutningsdyktig når foreningsleder eller nestleder og minst 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har foreningslederen (eventuelt fungerende foreningsleder) dobbeltstemme.

Styret leder foreningens virksomhet i henhold til vedtektene og har rådighet over foreningens midler. Styret sørger for at foreningens regnskaper revideres av statsautorisert revisor. Regnskapsåret avsluttes 31. desember. Styret organiserer foreningens sekretariat og utarbeider instruks for ansatte.

På alle styremøter skal sekretæren føre protokoll, som skal godkjennes av styremedlemmene.

For å kunne ivareta foreningens formål, har styret myndighet til:

- a) å inngå normalavtaler om vilkår for individuell utnyttelse av medlemmenes verker. Avtalene kan omfatte særskilt vederlag til kollektive fonds, så lenge dette ikke reduserer de individuelle vederlag til medlemmene som gjelder på avtaletidspunktet;
- b) å inngå, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, kollektive avtaler om tillatelser, vilkår og vederlag for sekundærutnyttelse av verk på områder som omfattes av avtalelisensbestemmelser, eller på tilgrensende områder;
- c) å håndheve, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, medlemmenes rettigheter ved ulovlig sekundærutnyttelse som nevnt foran, inkl. å gjøre gjeldende sivilrettslige sanksjoner som erstatningskrav o.l., og å inngi påtale;
- d) å forhandle avtaler om, retningslinjer for og vederlag fra kollektive vederlagsordninger;

- e) å disponere til beste for skjønnlitterære oversettere, og i samsvar med lov og godkjente vedtekter, vederlag som etter avtaler som nevnt foran skal utbetales til foreningen, eller til organer den alene eller sammen med andre rettighetshaverorganisasjoner har opprettet til forvaltning av slike midler;
- f) å arrangere medlemsmøter, seminarer og studiereiser som en del av foreningens virksomhet;
- g) ellers å drive slik utadvendt virksomhet som det finner nødvendig.

Se ellers foreningens fullstendige vedtekter på foreningens nettside.

e) Opplysninger om alle enheter som organisasjonen eier eller kontrollerer direkte eller indirekte, helt eller delvis

NO hverken eier eller kontrollerer andre enheter.

f) Opplysninger om det samlede vederlaget som de personene som er nevnt i loven § 14 III og 15 I har fått utbetalt det foregående året, og andre ytelser som de har fått.

Hilde Lyng, foreningsleder, har fått kr 397 081 i lønn som styreleder og kr 30 000 i diversestipend.

Elisabeth Beanca Halvorsen, nestleder i styret, har fått kr 222 431 i lønn som nestleder, kr 15 000 i diversestipend og fått utbetalt vederlag for privatkopiering for lyd 2020 på kr 609.

Fartein Døvle Jonassen, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar, og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd for 2020 på kr 1 512.

Eve-Marie Lund, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd for 2020 på kr 6 262.

Marius Middelthon, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar og kr 10 000 i diversestipend.

Rune R. Moen, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar, kr 15 000 i diversestipend, og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd for 2020 på kr 2 113.

Ute J. Neumann, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar, kr 25 000 i diversestipend og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd for 2020 på kr 2 404.

Jan Chr. Næss, styremedlem, har mottatt kr 40 000 i styrehonorar og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd for 2020 på kr 3 606.

g) Informasjon som nevnt i § 2 til § 5

Informasjon om inntekter per kategori	Vederlagsår	Inntekter	Fordelt	Fradrag forvaltning		Ufordelt etter fordeling
Områder/Sektorer	Årstall	NOK	Status	NOK	%	NOK
Kopinor						
Arbeidsgiverforeningen Spekter, analog	2022	2 756	Ufordelt	827	30	1 929
Den norske kirke, digital	2022	3 373	Ufordelt	1 012	30	2 361
Den norske kirke, papir	2022	148 627	Ufordelt	44 588	30	104 039
Finansforetak	2022	872	Ufordelt	262	30	610
Komm. musikk. og kulturskoler	2022	10 886	Ufordelt	3 266	30	7 620
Kommunal og fylkeskommunal administrasjon, papir	2022	45 386	Ufordelt	13 616	30	31 770
Kor	2022	6 220	Ufordelt	1 866	30	4 354
NHO	2022	7 401	Ufordelt	2 220	30	5 181
Norges Kristne Råd, papir	2022	2 817	Ufordelt	845	30	1 972
Norges Kristne Råd, projektor	2022	6 128	Ufordelt	1 838	30	4 290
Skole, digital	2022	561 192	Ufordelt	168 358	30	392 834
Skole, papir	2022	800 533	Ufordelt	240 160	30	560 373
Statsadministrasjonen, papir	2022	13 999	Ufordelt	4 200	30	9 799
Universiteter og høyskoler	2022	176 518	Ufordelt	52 955	30	123 563
Voksenopplæringen	2022	1 457	Ufordelt	437	30	1 020
Sum Kopinor		1 788 165		536 450	30	1 251 716

h) En delrapport om bruken av beløpene som blir trukket fra for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling, og som inneholder de opplysninger som er nevnt i § 6.

For 2022 er det ikke trukket noen midler til for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling.

Administrasjonsfradraget er endelig og gjelder inntil midlene er anvendt. Dette er ikke et årlig behov til administrasjon av midlene. Motregnet administrasjonsandel er 30 % av mottatte vederlag. Det blir inntektsført 10 % av mottatt vederlag fra Kopinor for 2022 per år (kr 178 817 av mottatt kr 1 788 165) de neste 3 årene frem til alt er utbetalt til opphavere, eller at ufordelt vederlag er foreldet.

Administrasjonsfradraget utgjør alle drifts- og finanskostnader fordelt på kategorier av forvaltede rettigheter. Metoden som blir brukt til å fordele Norsk Oversetterforenings kostnader på forvaltede rettigheter, er å fordele indirekte kostnader, da det ikke er mulig å henføre slike kostnader til én eller flere kategorier av rettigheter. Inntektsført administrasjonsandel for 2022 er kr 178 817, en tredjedel av totalt kr 536 450.

Norsk Oversetterforenings virksomhet er i hovedsak finansiert ved bibliotekvederlaget, som ikke er omfattet av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

Oslo, 10.3.2023

Hilde Lyng foreningsleder <i>sign.</i>	E. Beanca Halvorsen nestleder <i>sign.</i>	Fartein Døvle Jonassen <i>sign.</i>
Eve-Marie Lund <i>sign.</i>	Marius Middelthon <i>sign.</i>	Rune R. Moen <i>sign.</i>
Ute Neumann <i>sign.</i>	Jan Chr. Næss <i>sign.</i>	Hilde Sveinsson daglig leder <i>sign.</i>

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2022

Norsk Oversetterforening

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Medlemskontingent		162 375	170 000	176 750
Bibliotekvederlag		12 469 147	12 042 218	16 900 858
Norwacoverlag	1	11 866	1 000 000	514 923
Kopinorvederlag	2	780 090	2 800 000	3 618 173
Offentlige tilskudd		515 000	550 000	578 000
Private tilskudd		80 000	140 000	150 300
Administrasjonsandel Norwacoverlag		106 127	0	0
Administrasjonsandel Kopinorvederlag		178 817	0	0
Leieinntekter Berlin		67 500	65 000	37 000
Andre inntekter		39 240	42 000	74 101
Driftsinntekter		14 410 162	16 809 218	22 050 105
Driftskostnader				
Lønns- og honorarkostnader	3	4 577 061	5 002 087	4 490 296
Stipend og tilskudd	4	8 549 159	8 851 000	8 907 668
Reise/Opphold/Arrangementskostnader		1 458 637	2 049 100	1 014 468
Andre driftskostnader	5	2 018 474	1 968 100	-99 150
Driftskostnader		16 603 331	17 870 287	14 313 283
Driftsresultat		-2 193 169	-1 061 069	7 736 822
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter		-6 843	500 000	911 629
Finanskostnader		645 938	0	2 351
Finansinntekter og finanskostnader		-652 781	500 000	909 278
Årsresultat		-2 845 950	-561 069	8 646 100
Endring Annen egenkapital		3 464 076	0	8 469 350
Endring Solidaritetsfondet		-3 806 163	0	176 750
Endring Kampfondet		-2 503 863	0	0
Årsoppgjørdisposisjoner		-2 845 950	0	8 646 100

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2022

Norsk Oversetterforening

Balanse

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		1 063 277	1 063 277
Anleggsmidler		1 063 277	1 063 277
Omløpsmidler			
Fordringer		660 393	600 693
Investeringer			
Investeringer	6	10 113 120	10 758 973
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	7	7 355 078	8 531 260
Omløpsmidler		18 128 591	19 890 927
Sum eiendeler		19 191 868	20 954 204
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Egenkapital	8	16 203 959	19 049 908
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		241 064	729 723
Skyldig offentlige avgifter		506 863	594 488
Mottatte ikke utbetalte vederlag fra Norwaco og Kopinor	9	1 590 507	321 498
Annen kortsiktig gjeld	10	649 476	258 587
Kortsiktig gjeld		2 987 910	1 904 296
Sum egenkapital og gjeld		19 191 868	20 954 204

Oslo 15.2.2023

sign.

Hilde Lyng
foreningsleder

sign.

E. Beanca Halvorsen
nestleder

sign.

Fartein Døvre Jonassen

sign.

Eve-Marie Lund

sign.

Marius Middelthon

sign.

Rune R. Moen

sign.

Ute Neumann

sign.

Jan Chr. Næss

sign.

Hilde Sveinsson
daglig leder

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2022

Noter til årsregnskap 2022

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter og vederlag skjer på tildelingstidspunktet. Bevilgede øremerkede tilskudd inntektsføres i takt med bruk.

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler herunder finansielle investeringer, bokføres til markedsverdi. Verdiøkning/tap i finansielle investeringer bokføres ved realisasjon. Ved kursendring bokføres netto avkastning/tap. Forvaltningsgebyret til *NORCAP AS* er fratrukket netto finansinntekter.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner

Foreningen har oppfylt sin forpliktelse til å ha obligatorisk tjenstepensjon for sine ansatte.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Honorar revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2022 utgjør kr 57 875.

Note 1 – Norwacoverdrag

I juli 2021 trådte lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. i kraft. Loven omfatter vederlag innkrevd året etter at loven trådte i kraft, altså vederlag for 2022.

Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, betryggende og åpen måte. Loven får også konsekvenser for Norsk Oversetterforenings håndtering av vederlagsmidler fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene Norwaco og Kopinor.

I tilfeller der benyttet verk eller opphaver er ukjent, foreldes vederlagsmidlene etter tre år og kan inntektsføres foreningen. I en overgangsperiode vil vederlag behandles ulikt, avhengig av hvilket år vederlaget er innkrevd.

Se også note 9 for oversikt over mottatte vederlag til fordeling i 2022 etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Norwaco privatkopieringsvederlag lyd	0	615 018
Norwaco privatkopiering tekst	0	270 217
Norwaco kollektive vederlag	0	-391 278
Norwaco NRK-vederlag foreldet	11 866	20 966
Norwacoverdrag	<u>11 866</u>	<u>514 923</u>

Note 2 – Kopinorvederlag (se tekst note 1)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kopinor kopieringsvederlag	562 439	1 386 673
Kopinor bokhyllavederlag	217 651	2 231 500
Kopinorvederlag	<u>780 090</u>	<u>3 618 173</u>

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2022

Note 3 – Lønn mv

3.1 – Spesifikasjon av lønn og honorarkostnader

	2022	2021
Lønn og feriepenger	2 091 441	1 982 414
Honorar for møter og arbeid	1 010 525	1 022 895
Lønn foreningsleder	397 081	345 037
Lønn nestleder	222 431	138 017
Arbeidsgiveravgift	566 160	622 899
Kollektiv pensjonsforsikring	270 222	368 795
Andre personalkostnader	19 200	10 238
Lønn og honorarkostnader	4 577 060	4 490 296

Foreningen hadde 3,43 årsverk i 2022. Foreningsleder og nestleder er arbeidende tillitsvalgte i 50 % og 20 %, fra august i 60% og 40%.

Pensjonspremien til to ansatte er dekket av kollektiv pensjonsforsikring i Storebrand. En ansatt, redaksjonssekretæren i NOleks, foreningsleder og nestleder får dekket innskuddspremie i Storebrand.

3.2 – Godtgjørelse til daglig leder

	2022	2021
Lønn og feriepenger	788 403	756 393
Pensjonskostnad	121 313	162 596
Andre godtgjørelser	12 252	1 621
	921 968	920 610

Note 4 – Stipender og tilskudd

	2022	2021
Arbeidsstipend inkl. arbeidsgiveravgift	4 260 671	3 434 467
Diverse- og etableringsstipend	3 700 000	3 692 000
Honnørstipend	20 000	20 000
Stipend for eldre fortjente medlemmer	220 000	240 000
Materialstipend	77 000	34 350
Aktivitetstilskudd	44 061	0
Bastianprisen	100 000	100 000
Refundert syketrygdpremier	127 427	124 667
Privatkopieringsvederlag lyd	0	585 821
Privatkopieringsvederlag tekst	0	270 217
Stipend og tilskudd	8 549 159	8 501 522

Note 5 – Annen driftskostnad

	2022	2021
Husleie, strøm og renhold kontoret	628 837	571 558
Kontingenter til andre organisasjoner	56 712	41 813
Tilskudd til andre organisasjoner og tiltak	450 976	139 600
Tilbakeført avsetning krav Bibliotekvederlag	0	-2 520 000
Andre driftskostnader foreningen	881 949	1 667 880
	2 018 474	-99 150

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2022

Note 6 – Investeringer

	2022	2021
Gyldendal ASA	3 580	3 580
Markedsbaserte aksjefond*	4 035 799	4 440 116
Markedsbaserte Renter-Obligasjoner*	6 073 742	6 315 277
Investeringer	10 113 120	10 758 973

*Investeringene foretas av NORCAP AS v/Terje Nielsen iht. foreningens etiske retningslinjer.

Note 7 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør per 31.12.2022 kr 1 150 000.

Note 8 – Egenkapital

	2022	2021
Annen egenkapital	16 203 959	12 739 882
Solidaritetsfondet	0	3 806 163
Kampfondet	0	2 503 863
Innskutt egenkapital	16 203 959	19 049 908

Note 9 - Mottatte ikke utbetalte vederlag fra Norwaco og Kopinor

	2022	2021
Norwaco privatkopiering lyd	61 662	0
Norwaco privatkopiering litterære verk	134 767	321 498
Kopinor kopieringsvederlag	1 251 715	0
Kopinor Bokhyllavederlag	142 363	0
	1 590 507	321 498

Note 10 – Annen kortsiktig gjeld

	2022	2021
Skyldig feriepenger	291 843	258 587
Avsatt administrasjonsandel Kopinor	357 633	0
Annen kortsiktig gjeld	649 476	258 587

NITSCHKE

NITSCHKE AS
Vollsveien 17B
Postboks 353, 1326 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret: NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of BKR International
www.nitschke.no

Til styret i Norsk Oversetterforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og åpenhetsrapporten

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Oversetterforening som viser et underskudd på kr 2 845 950 og regnskapsopplysningene i åpenhetsrapporten. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Åpenhetsrapporten utarbeides etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge,
- oppfyller regnskapsopplysningene i åpenhetsrapporten kravene i henhold til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter «Årsmelding 2022-2023». Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet

NITSCHKE

og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet og åpenhetsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og åpenhetsrapport, og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, samt ytterligere krav i henhold til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet og åpenhetsrapporten

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet og regnskapsopplysningene i åpenhetsrapporten som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Andre forhold

Budsjettallene som fremkommer i årsregnskapet er ikke revidert

Lysaker, 13. mars 2023

NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

Regnskap Norsk Forfatter- og Oversetterfond 2022

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter	1		
Bibliotekvederlag		57 616 117	53 913 547
Individuelle og kollektive vederlag fra Norwaco		0	8 741 410
Individuelle og kollektive vederlag fra Kopinor		0	3 027 466
Leieinntekter kontorer		2 364 195	2 109 074
Driftsinntekter		59 980 312	67 791 497
Driftskostnader			
Overføring vederlag til foreningene	2	54 429 329	76 500 204
Lønns- og honorarkostnader	3	1 465 355	1 159 849
Pensjonstilskudd		1 169 504	1 635 015
Annen driftskostnad	4	2 699 655	2 413 925
Driftskostnader		59 763 843	81 708 993
Driftsresultat		216 469	-13 917 497
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Finansinntekter		54 681	0
Finansinntekter og finanskostnader		54 681	0
Årsresultat		271 149	-13 917 497
Overføringer annen egenkapital		271 149	-13 917 497
Årsoppgjørdisposisjoner		271 149	-13 917 497

Regnskap Norsk Forfatter- og Oversetterfond 2022

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Balanse

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler		22 296	22 296
Anleggsmidler		22 296	22 296
Omløpsmidler			
Fordringer		8 617	61 233
Forskudd/depositum leie kontorlokaler		1 062 316	1 048 072
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	5	5 350 533	2 512 475
Omløpsmidler		6 421 466	3 621 780
Sum eiendeler		6 443 762	3 644 076
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital		2 407 867	2 136 718
Egenkapital		2 407 867	2 136 718
Langsiktig og kortsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 990 405	1 246 243
Skyldig offentlige avgifter		124 455	172 556
Vederlagsmidler fra Norwaco	6	1 829 635	0
Skyldig feriepenger		91 400	88 559
Kortsiktig gjeld		4 035 895	1 507 358
Langsiktig og kortsiktig gjeld		4 035 895	1 507 358
Sum egenkapital og gjeld		6 443 762	3 644 076

Oslo 7.2.2023

sign.

Hilde Lyng
leder

sign.

Elin Øy
nestleder

sign.

Heidi Marie Kriznik
styremedlem

sign.

Ellisiv Lindkvist
styremedlem

sign.

Alexander Løken
styremedlem

sign.

Anne Merethe K. Prinos
daglig leder

Regnskap Norsk Forfatter- og Oversetterfond 2022

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2022

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipper

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipper.

Honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor i 2022 utgjør kr 131 250.

Note 1 – Individuelle og kollektive vederlag mottatt fra Norwaco

I juli 2021 trådte lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett i mv. i kraft. Loven omfatter vederlag innkrevd året etter at loven trådte i kraft, altså vederlag for 2022.

Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, betryggende og åpen måte.

Loven får også konsekvenser for NFOFs håndtering av vederlagsmidler fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene NORWACO og KOPINOR. Vederlag som kommer inn blir viderefordelt til foreningene fra 2022 uten fratrukk for administrasjonsandel.

Se note 6 for oversikt over mottatte vederlag til fordeling til foreningene.

Note 2 – Vederlag overført til foreningene i NFOF*

2.1 – Kollektive vederlag

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Vederlag DnF	16 833 348	21 455 612
Vederlag NBU	12 469 147	16 325 239
Vederlag NO	12 469 147	16 868 808
Vederlag NDF	12 469 147	16 459 293
	<u>54 240 789</u>	<u>71 108 952</u>

Fra 2022 utgjør utbetaling av vederlag fra NFOF kun Bibliotekvederlag.

2.2 – Individuelle vederlag

Individuelle vederlag overført til foreningene	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Privatkopieringsvederlag lyd(bok)		
Norske Dramatikeres Forbund		1 656 724
Norsk Oversetterforening		617 830
Den norske Forfatterforening		468 438
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere		364 026
Norsk Faglitterære Forfatter- og Oversetterforening	188 540	0
	<u>188 540</u>	<u>3 107 018</u>

Regnskap Norsk Forfatter- og Oversetterfond 2022

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Privatkopiering litterære verk (tekst)		
Norske Dramatikeres Forbund		119 314
Norsk Oversetterforening		107 966
Den norske Forfatterforening		214 797
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere		117 530
		<u>559 607</u>
NRK arkivvederlag		
Norske Dramatikeres Forbund		1 012 068
		<u>1 012 068</u>
Bokhyllavederlag		
Norsk Oversetterforening for oversatte norske rettighetshavere		712 559
		<u>712 559</u>
Individuelle vederlag overført til foreningene	<u>188 540</u>	<u>5 391 252</u>

Note 3 – Lønn mv

3.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Lønnskostnader	858 580	820 510
Honorar styreleder	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	108 738	140 674
Personalforsikringer*	427 316	128 968
Andre personalkostnader	20 721	19 697
	<u>1 465 355</u>	<u>1 159 849</u>

*Personalforsikringer kr 427 316 i 2022 inkluderer refusjon til foreningene i NFOF på kr 317 267 av premiefond i Storebrand.

3.2 – Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring som omfatter alle ansatte. Forpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Det inngår 1,2 ansatte i ordningen.

3.3 – Lønnskostnad styrets leder

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Honorar styreleder	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	7 050	7 050
	<u>57 050</u>	<u>57 050</u>

Note 4 – Andre driftskostnader

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kostnader leie kontorer K17*	2 480 794	2 213 089
Drift kontor NFOF**	77 437	87 772
Revisjonshonorar	131 250	103 750
Annen driftskostnad	10 174	9 314
	<u>2 699 655</u>	<u>2 413 925</u>

*Husleiekostnaden er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond etter benyttet kontorareal. Se leieinntekter kontorer i resultatregnskapet.

**Kostnader vedrørende kontorlokaler er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond i forhold til benyttet kontorareal.

Regnskap Norsk Forfatter- og Oversetterfond 2022

Note 5 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2022 kr 355 129.

Note 6 – Vederlagsmidler fra Norwaco

Vederlagsart	Vederlagsår	Beløp
Norwaco privatkopiering fra utland	2021	399 210
Norwaco privatkopiering tekst	2021	739 169
Norwaco TV-distr Norsk program i finske kanaler	2021	4 655
Norwaco TV-distr Norske kanaler i nordiske nett	2021	23 768
Norwaco TV-distr Norske program i danske kanaler	2021	4 140
Norwaco TV-distr. Fellesavtalen	2021	201 098
Norwaco TV-distr. Fellesavtalen foreldet	2017	104 567
Norwaco TV-distr. fra utland	2021	41 963
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2020	150 600
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2021	632
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2021	11 539
Norwaco TV-distr. Norske program i svensk nett	2020	102 266
Norwaco Undervisn. Foreldet	2017	139
Norwaco Undervisn. Fra utland	2021	9 554
Norwaco Undervisn. KS AV	2021	33 349
Norwaco Undervisn. UHR	2021	2 986
		1 829 635

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøte i Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Forfatter- og Oversetterfond.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> Balanse per 31. desember 2022 Resultatregnskap 2022 Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
---	--

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsmelding 2022.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: 5QIY2-K1FQ3-MC057-VZ5Q0-W1FWC-ZHFFZ

VEDTAKSFORSLAG FRA STYRET

Forslag fra styret til generelle prinsipper for fordeling av kollektive vederlagsmidler

Bakgrunn

Som følge av iverksetting av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv., er organisasjoner som mottar midler fra Kopinor og Norwaco forpliktet til å utarbeide generelle prinsipper for fordeling av vederlagsmidler og få disse godkjent av årsmøtet.

Norsk Oversetterforenings (NO) generelle prinsipper for fordeling av kollektive vederlagsmidler

I henhold til lov om kollektiv forvaltning § 12 a) b) og d) fastsettes følgende:

Forslag til VEDTAK:

Generelle prinsipper for fordeling av vederlag til rettighetshavere

1. NO utbetaler alle vederlagsmidler til rettighetshavere etter fradrag for administrasjon og andre fradrag i henhold til lovgivningen og NOs generelle prinsipper om fradrag.
2. Fordelingen bør så langt det er mulig avspeile den faktiske bruk av rettighetshavernes verker innenfor gjeldende forvaltningsområde, der slik informasjon finnes.

NO iverksetter nødvendige tiltak for å identifisere og lokalisere rettighetshavere som er berettiget til vederlag, for eksempel gjennom å øve påtrykk på de kollektive forvaltningsorganisasjonene for å få mer utfyllende informasjon om bruk av verk og rettighetshaver.
3. Der informasjon om bruk ikke finnes, fordeles vederlag på bakgrunn av analogier: sammenligninger med andre fordelingsområder, opplysninger om utgivelser/publiserte verk mv. De nærmere reglene for fordeling fastsettes av styret i samarbeid med administrasjonen.
4. Der det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon eller statistikk til å fordele etter en treffende analogi, skal midlene holdes av i påvente av eventuelle krav fra rettighetshavere, før de vil bli vurdert som ikke-fordelbare og omgjort til kollektive midler.
5. Dersom rettighetshaveren ikke er funnet innen tre år etter utløpet av det regnskapsåret inntektene ble krevd inn, kan vederlagsmidlene benyttes i henhold til NOs generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler.
6. Fordelingen skal likebehandle rettighetshavere som er medlem av NO og rettighetshavere som ikke er medlem av NO.

7. Utbetalinger skjer så snart det er mulig etter at vederlagsmidlene er overført til NO, og senest innen 9 måneder etter utløpet av det regnskapsåret vederlaget ble krevd inn av den kollektive forvaltningsorganisasjonen, med mindre det er saklig grunn til at fristen ikke kan overholdes.

Generelle prinsipper for fradrag

1. Før fordeling gjøres det fradrag for dokumenterte og begrunnede administrasjonskostnader til forvaltningen av vederlagsmidlene. Styret vedtar rammene for NOs administrasjonskostnader for kommende år. Administrasjonskostnadene fremgår av styrets beretning og NOs åpenhetsrapport.

2. Det kan gjøres fradrag for inntil 20 % av vederlagsmidlene til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser. Midlene kan anvendes til samme formål som fremgår av NOs generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler.

Generelle prinsipper for investeringer og risikohåndtering

1. Alle mottatte vederlagsmidler skal settes på egen konto, adskilt fra NOs generelle driftskonto.
2. Det delegeres til NOs styre å vedta detaljert strategi for investeringer og risikohåndtering.

VEDTEKSENDRINGSFORSLAG FRA STYRET

Forslag fra styret til endring i vedtektenes §5 III STYRET

Bakgrunn

Som følge av iverksetting av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv., er organisasjoner som mottar midler fra Kopinor og Norwaco forpliktet til å oppdatere sine vedtekter.

Forslag til VEDTAK:

III Styret

Foreningen ledes av et styre på 8 medlemmer. Styret er beslutningsdyktig når foreningsleder eller nestleder og minst 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har foreningslederen (eventuelt fungerende foreningsleder) dobbeltstemme.

Styret leder foreningens virksomhet i henhold til vedtektene og har rådighet over foreningens midler. Styret sørger for at foreningens regnskaper revideres av statsautorisert revisor. Regnskapsåret avsluttes 31. desember. Styret organiserer foreningens sekretariat og utarbeider instruks for ansatte.

På alle styremøter skal sekretæren føre protokoll, som skal godkjennes av styremedlemmene.

For å kunne ivareta foreningens formål, har styret myndighet til:

- a) å inngå normalavtaler om vilkår for individuell utnyttelse av medlemmenes verker. Avtalene kan omfatte særskilt vederlag til kollektive fonds, så lenge dette ikke reduserer de individuelle vederlag til medlemmene som gjelder på avtaletidspunktet;
- b) å inngå, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, kollektive avtaler om tillatelser, vilkår og vederlag for sekundærutnyttelse av verk på områder som omfattes av avtalelisensbestemmelser, eller på tilgrensende områder;
- c) å håndheve, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, medlemmenes rettigheter ved ulovlig sekundærutnyttelse som nevnt foran, inkl. å gjøre gjeldende sivilrettslige sanksjoner som erstatningskrav o.l., og å inngi påtale;
- d) å forhandle avtaler om, retningslinjer for og vederlag fra kollektive vederlagsordninger;

e) UTGÅR

~~e) å disponere til beste for skjønnlitterære oversettere, individuelt og som gruppe, og i samsvar med lov og godkjente vedtekter, vederlag som etter avtaler som nevnt foran skal utbetales til foreningen, eller til organer den alene eller sammen med andre rettighetshaverorganisasjoner har opprettet til forvaltning av slike midler~~

NY

e) å disponere NOs andel av bibliotekvederlaget, til beste for skjønnlitterære oversettere, individuelt og kollektivt, og i samsvar med bestemmelsene i lov om bibliotekvederlag. Medlemmer og andre skjønnlitterære oversettere skal likebehandles ved tildeling av midler;

NY

f) å disponere vederlag utbetalt til NO gjennom kollektive forvaltningsorganisasjoner, til beste for skjønnlitterære oversettere og i samsvar med de til enhver gjeldende bestemmelsene i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. Medlemmer og andre skjønnlitterære oversettere skal likebehandles ved tildeling av midler. Midler som ikke kan fordeles til individuelle rettighetshavere disponeres til:

- I. støtte til prosjekter innenfor skjønnlitterær oversettelse i form av sosiale, kulturelle og utdanningsmessige tiltak, som stipender, kurs og liknende.
- II. andre tiltak til beste for skjønnlitterære oversettere, herunder støtte til driften av Norsk Oversetterforening;

TIDLIGERE f) NY g)) INGEN ENDRING I ORDLYD

g) å arrangere medlemsmøter, seminarer og studiereiser som en del av foreningens virksomhet;

TIDLIGERE g) NY h)) INGEN ENDRING I ORDLYD

h) ellers å drive slik utadvendt virksomhet som det finner nødvendig.

Forslag til handlingsplan for 2023–2024

Ifølge Norsk Oversetterforenings formålsparagraf skal foreningen:

- samle norske skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne kvaliteten på norske skjønnlitterære oversettelser
- ivareta kunstnergruppens faglige og økonomiske fellesinteresser
- bistå og gi råd til enkeltmedlemmer og andre skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphaver
- fremme forståelsen for den samfunnsmessige betydningen av språkkompetanse

NO skal jobbe politisk opp mot departement og stortingsgrupper, forhandle om bedre kollektive avtaler med stat, forvaltningsorganisasjoner og bedre avtaler med motparter. Vi skal arbeide for å bevare den kollektive modellen, for å bedre frilansernes trygde- og pensjonsrettigheter, og bidra til å ivareta kunstnerens interesser i kulturpolitikken.

Det norske litterære systemet, og dermed norske oversetteres vilkår, påvirkes av internasjonale forhold. Vårt medlemskap i internasjonale sammenslutninger gir oss mulighet til å arbeide for oversetternes og opphavernes kår også internasjonalt.

Vi skal arbeide for å styrke bevisstheten blant medlemmer og forlag om den kollektive modellen, avtaleverket og solidaritetstanken. Foreningen skal gi råd og bistand til skjønnlitterære oversettere.

NO skal arbeide for å fremme enkeltoversetterens faglige utvikling, blant annet gjennom seminarer, kurs, konsulenthjelp og kollegastøtte. Gjennom synliggjørings- og profileringsarbeid skal NO kontinuerlig jobbe for at oversetterfagets status heves og for å fremme forståelsen for den litterære oversettelsens betydning.

NO skal være en effektivt drevet organisasjon med et godt arbeidsmiljø.

NO har tilsluttet seg Grønt veikart for kunst- og kultursektoren.

NO har nulltoleranse for seksuell trakassering.

I foreningsåret 2023–24 skal NO, i tillegg til å følge opp flerårige prosjekter og faste poster:

- Arbeide for å få flere stipendhjemler i Statens kunstnerstipend
- Arbeide for å styrke innkjøpsordningen for oversatt litteratur
- Arbeide for å få oversatte barne- og ungdomsbøker inn i Norsk kulturråds forsøksordning med innkjøp av barne- og ungdomslitteratur til utvalgte skolebiblioteker dersom den videreføres etter prøveperioden
- Arbeide for å få frilansere innlemmet i tjenestepensjonsordningen
- Gjennomføre det planlagte fagseminaret for gjendiktere
- Gjennomføre kulturreise til Skottland
- Gjennomføre markeringen av NOs 75-årsjubileum inkludert fagseminar
- Arrangere fagseminar for oversettere av dramatikk
- Som følge av innføringen av CRM-direktivet evaluere foreningens stipender og andre individuelle ytelser
- Fortsette arbeidet med Norsk Oversetterleksikon (NOleks)

Forslag til budsjett for Norsk Oversetterforening 2023

Norsk Oversetterforening

Budsjett

	Budsjett 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter			
Medlemskontingent	170 000	162 375	176 750
Bibliotekvederlag	13 498 571	12 469 147	16 900 858
Norwacoverlag	0	11 866	514 923
Kopinorvederlag	0	780 090	3 618 173
Offentlige tilskudd	565 000	515 000	578 000
Private tilskudd	40 000	80 000	150 300
Administrasjonsandel Norwacoverlag	200 000	106 127	0
Administrasjonsandel Kopinorvederlag	200 000	178 817	0
Leieinntekter Berlin	70 000	67 500	37 000
Andre inntekter	42 000	39 240	74 101
Driftsinntekter	14 785 571	14 410 162	22 050 105
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	5 428 591	4 577 061	4 490 296
Stipend og tilskudd	8 655 000	8 549 159	8 907 668
Reise/Opphold/Arrangementskostnader	2 171 500	1 458 637	1 014 468
Andre driftskostnader	2 192 787	2 018 474	-99 150
Driftskostnader	18 447 878	16 603 331	14 313 283
Driftsresultat	-3 662 307	-2 193 169	7 736 822
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	500 000	-6 843	911 629
Finanskostnader	0	645 938	2 351
Finansinntekter og finanskostnader	500 000	-652 781	909 278
Årsresultat	-3 162 307	-2 845 950	8 646 100
Endring Annen egenkapital	-3 162 307	3 464 076	8 469 350
Endring Solidaritetsfondet	0	-3 806 163	176 750
Endring Kampfondet	0	-2 503 863	0
Årsoppgjørdisposisjoner	-3 162 307	-2 845 950	8 646 100

Valg

Valgkomiteens innstilling til styre, Faglig råd/stipendkomité, Bastian-komiteer og valgkomité

Styret i dag

Verv	Navn	År i vervet	Opplysninger
Leder	Hilde Lyng	3	Ikke på valg
Nestleder	E. Beanca Halvorsen*	3 (6)	Ut etter full tid
Medlemmer	Fartein Døvle Jonassen	6	Ut etter full tid
	Eve-Marie Lund	1	Ikke på valg
	Marius Middelthon	3	Ikke på valg
	Rune R. Moen	1	Ikke på valg
	Ute Neumann	3	Ikke på valg
	Jan Christopher Næss	3	Ikke på valg

* Nestleder E. Beanca Halvorsen ble valgt til styremedlem for to år i 2017 og for to år i 2019, så til nestleder for ett år i 2020 og som nestleder for to år i 2021.

Styret etter valgkomiteens innstilling (velges for to år)

Verv	Navn		Opplysninger
Leder	Hilde Lyng	3	–
Nestleder	Jan Chr. Næss	1	Innstilles for ett år
Medlemmer	Eve-Marie Lund	1	–
	Marius Middelthon	3	–
	Rune R. Moen	1	–
	Ute Neumann	3	–
	Christina Revold	NY	–
	Olav Torbjørn Skare	NY	–

Faglig råd/stipendkomiteen i dag

Verv	Navn	År i vervet	Opplysninger
Leder	Agnete Øye	4	På valg
Nestleder	Kyrre Haugen Bakke	2	På valg
Medlemmer	Gøril Eldøen	2	På valg
	Bård Kranstad	4	På valg
	Hege Mehren	4	På valg
	Kai Swensen	5	Ikke på valg
	Eve-Marie Lund	1	Styrets representant
Varamedlemmer til stipendkomiteen	Elisabeth Bjørnson	4	På valg
	Kristina Solum	3	Ikke på valg

Faglig råd/stipendkomiteen etter valgkomiteens innstilling (velges for to år)

Verv	Navn	Opplysninger
Leder	Agnete Øye	Gjenvalg
Nestleder	Gøril Eldøen	Ny i vervet
Medlemmer	Kyrre Haugen Bakke	Ny i vervet
	Bård Kranstad	Gjenvalg
	Hege Mehren	Gjenvalg
	Kai Swensen	–
	Utnevnes av styret	Styrets representant
Varamedlemmer til stipendkomiteen	Elisabeth Bjørnson	Gjenvalg
	Kristina Solum	–

Bastian-komiteene

Voksenbøker i dag

	Navn	År i vervet	Opplysninger
Medlemmer	Kristin Fridtun	1	Ekstern
	Tom Lotherington	1	
	Per Qvale	1	
Varamedlemmer	Birgit Owe Svihus	2	
	Bjørn Herrman	1	

Valgkomiteens innstilling, velges for ett år

	Navn		Opplysninger
Medlemmer	Tom Lotherington	1	Gjenvalg
	Kjersti Velsand		NY
	Anne Merethe Prinos		Ekstern
Varamedlemmer	Birgit Owe Svihus	2	Gjenvalg
	Bjørn Herrman	1	Gjenvalg

Barne- og ungdomsbøker i dag

	Navn	År i vervet	Opplysninger
Medlemmer	Nina Aspen	2	
	Guri Fjeldberg	1	Ekstern
	Johann Grip	1	
Varamedlem	Eli-Ann Tandberg	1	
	Dagny Holm	1	

Valgkomiteens innstilling, velges for ett år

	Navn	År i vervet	Opplysninger
Medlemmer	Christin Kramprud		Ekstern
	Johann Grip	1	Gjenvalg
	Eli-Ann Tandberg		NY
Varamedlemmer	Dagny Holm	1	Gjenvalg
	Einar Blomgren		NY

Valgkomiteen

Medlemmer	Sigrid Grande for ett år, 2023–2024 Elisabeth Haukeland for to år, 2023–2024 Magne Tørring valgt for to år i 2022, 2022–2024
Varamedlem	Tor Tveite velges som vara for ett nytt år, 2023–2024

Opplysninger om nye kandidater til styret:

Christina Revold: (f. 1973) har vært medlem siden 2019, bor i Oslo. Hun oversetter hovedsakelig fra fransk, og er i dag ansatt ved Den franske skolen i Oslo. Revold sitter i utvalget som har i oppgave å gjennomgå foreningens stipendordninger etter innføringen av CRM-direktivet.

Olav Torbjørn Skare: (f. 1967) har vært medlem siden 2019, bor i Oslo. Han oversetter hovedsakelig fra fransk og nesten utelukkende dramatik, og er i dag dramaturg ved Nationaltheatret. Skare har også tillitsverv i LO-forbundet Creo – forbundet for kunst og kultur.

Opplysninger om eksterne kandidater til Bastian-komiteene:

Christin Kramprud (f. 1976) er utdannet møbelsnekker og bokhandler, med 19 års fartstid i samme bokhandel på Lillehammer. Hun har også drevet litteraturformidling med bokkvelder, foredrag og forfattersamtaler i forbindelse med jobben som bokhandler.

Anne Merethe Prinos (f. 1966)

har hovedfag i allmenn litteraturvitenskap fra Universitetet i Oslo. Hun har siden 2002 vært frilans litteraturkritiker i Aftenposten og generalsekretær i Norsk kritikerlag.

Valgkomiteen har bestått av Kari Bolstad, Kari Engen og Magne Tørring.

Styrets forslag til revisor:

Nitschke revisorer v/Rune Bergseng

Vedtekter for Norsk Oversetterforening

Vedtatt på konstituerende møte 1.11.1948 og med endringer på årsmøtene i 1961, 1968, 1977, 1980, 1981, 1985, 1986, 1987, 1988, 1991, 1993, 1994, 1997 og 1998. Revidert 1999. Endring 2001, 2002, 2003, 2006 og 2008. Revidert 2011. Endring 2015, 2017, 2018, 2019, 2021 og 2022.

§ 1 FORMÅL

Norsk Oversetterforening har til formål å:

- samle norske skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne kvaliteten på norske skjønnlitterære oversettelser
- ivareta kunstnergruppens faglige og økonomiske fellesinteresser
- bistå og gi råd til enkeltmedlemmer og andre skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphaver
- fremme forståelsen for den samfunnsmessige betydningen av språkkompetanse

§ 2 MEDLEMSKAP

Enhver kvalifisert oversetter av skjønnlitteratur til norsk eller samisk kan bli medlem etter søknad. Søkeren må fremlegge for Faglig råd minst:

- to oversettelser av skjønnlitterær prosa, til sammen minst 240 sider
- eller én oversettelse av skjønnlitterær prosa på minst 200 sider samt dokumentasjon på at søkeren i løpet av de siste fire årene har fått utgitt ytterligere minimum tre oversettelser på til sammen 600 sider skjønnlitterær prosa som har vært gjenstand for alminnelig redaksjonell behandling
- eller to oversettelser av helaftens dramatiske verker, til sammen minst 200 sider
- eller oversettelser av lyrikk i et omfang som rådet godkjenner

Originalverkene, som vedlegges søknaden, må samlet ha en slik bredde og innebære så vidt høye faglige krav at søkeren gjennom sine løsninger får mulighet til å vise sine kvalifikasjoner, og Faglig råd til å bedømme dem. Oversettelsene skal være utgitt på norsk eller samisk forlag eller oppført på norsk eller samisk teater. Faglig råd kan i unntakstilfeller dispensere fra dette kravet.

Også skjønnlitterære oversettere som oversetter fra norsk og samisk og som bor og virker i Norge, og som kan dokumentere tilsvarende produksjon, kan innvilges medlemskap.

Styret avgjør om søkeren kan bli medlem etter innstilling fra Faglig råd.

Medlemmene plikter å følge de avtalene foreningen — selv eller gjennom deltakelse i forvaltningsorganisasjoner — inngår på medlemmenes vegne, innenfor de grensene som følger av disse vedtekter og lovgivning.

Mottakere av Bastianprisen som ikke er medlem i Norsk Oversetterforening, tilbys medlemskap. Dette gjelder også dersom prismottaker bare har oversatt ett verk.

Æresmedlem

Til æresmedlem av Norsk Oversetterforening kan utnevnes personer i eller utenfor foreningen som har gjort en eksepsjonell innsats for oversetterfellesskapet, gjennom sosial, faglig eller fagpolitisk gjerning. Æresmedlemskap kan bare tildeles av et enstemmig styre. Æresmedlemskap skal bekjentgjøres på årsmøtet, markeres ved et diplom og/eller en gave, og kan etter vedtak i styret eventuelt ledsages av et erkjentlighetsstipend.

§ 3 KONTINGENT

Kontingenten fastsettes av årsmøtet. Medlemskontingenten avsettes i sin helhet til solidaritetsfond, med mindre årsmøtet bestemmer noe annet (se § 8).

Fra og med fylte 67 år betaler medlemmer i Norsk Oversetterforening halv kontingent. De som var pensjonister før 1.1. 2007, og uføretrygdede er fritatt for å betale kontingent. Fra og med fylte 80 år bortfaller kontingentkravet. Medlemmer som ved kalenderårets utgang står til rest med kontingent, regnes som utgått av foreningen. Vedkommende kan ikke bli medlem igjen før skyldig kontingent er betalt.

Æresmedlemmer er fritatt for kontingent.

§ 4 EKSKLUSJON

Medlemmer som handler i strid med foreningens formål og lover, krenker andre medlemmers faglige rettigheter eller på annen måte skader foreningens arbeid, kan fratras medlemskap for godt eller for en bestemt tid. Vedtak om slik utelukkelse kan fattes av årsmøtet etter begrunnet forslag fra styret eller minst 8 medlemmer. En eventuell gjenopptakelse i foreningen skal godkjennes på årsmøtet uten debatt.

§ 5 FORENINGENS ORGANISASJON, ADMINISTRASJON, m.v.

I Årsmøtet

Foreningens øverste organ er årsmøtet, som skal holdes innen utgangen av april hvert år. Årsmøtevedtak kan bare overprøves gjennom uravstemning (§ 8).

Stemmerett ved årsmøtet har kun medlemmer som har betalt kontingent for inneværende år, hvis ikke plikten til å betale kontingent er opphørt, jfr. § 3.

Årsmøtet innkalles med minst 2 ukers varsel. På årsmøtet behandles i følgende rekkefølge:

1. Årsberetning
2. Revidert regnskap
3. Andre saker
4. Budsjettforslag
5. Medlemskontingent
6. Valg

Vedtaksforslag kan bare behandles på årsmøtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være sekretariatet i hende senest 6 uker innen årsmøtet. Forslag til kandidater til valg må være valgkomiteen i hende senest 8 uker innen årsmøtet. Saker som er kommet inn for sent til å komme med i innkallingen, eller blir fremmet på årsmøtet, skal tas opp til behandling hvis møtet beslutter det med 2/3 flertall. Unntatt er vedtektsendringer (§ 10) og foreningens oppløsning (§ 11).

Valg av revisor skal godkjennes av årsmøtet. Årsmøtet velger selv referent.

Hvis praktiske omstendigheter av alvorlig karakter gjør det umulig eller utilrådelig å gjennomføre et fysisk årsmøte, har styret og administrasjonen anledning til å innkalle til digitalt årsmøte i stedet. Det digitale møtet er underlagt samme formelle kriterier med hensyn til vedtaksforslag, vedtektsforslag, innsendingsfrister og stemmerett som et ordinært fysisk årsmøte. Hvilken form det digitale årsmøtet ellers tar, avhenger av de aktuelle omstendighetene.

Ekstraordinært årsmøte kan innkalles av styret, og skal innkalles når minst 20 medlemmer krever det.

II Andre møter

Andre medlemsmøter innkalles med minst 2 ukers varsel. Medlemsmøter avgjør selv, etter innstilling fra styret, om det skal skrives referat.

III Styret

Foreningen ledes av et styre på 8 medlemmer. Styret er beslutningsdyktig når foreningsleder eller nestleder og minst 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har foreningslederen (eventuelt fungerende foreningsleder) dobbeltstemme.

Styret leder foreningens virksomhet i henhold til vedtektene og har rådighet over foreningens midler. Styret sørger for at foreningens regnskaper revideres av statsautorisert revisor. Regnskapsåret avsluttes 31. desember. Styret organiserer foreningens sekretariat og utarbeider instruks for ansatte.

På alle styremøter skal sekretæren føre protokoll, som skal godkjennes av styremedlemmene.

For å kunne ivareta foreningens formål, har styret myndighet til:

a) å inngå normalavtaler om vilkår for individuell utnyttelse av medlemmenes verker.

Avtalene kan omfatte særskilt vederlag til kollektive fonds, så lenge dette ikke reduserer de individuelle vederlag til medlemmene som gjelder på avtaletidspunktet;

b) å inngå, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, kollektive avtaler om tillatelser, vilkår og vederlag for sekundærutnyttelse av verk på områder som omfattes av avtalelisensbestemmelser, eller på tilgrensende områder;

c) å håndheve, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, medlemmenes rettigheter ved ulovlig sekundærutnyttelse som nevnt foran, inkl. å gjøre gjeldende sivilrettslige sanksjoner som erstatningskrav o.l., og å inngi påtale;

d) å forhandle avtaler om, retningslinjer for og vederlag fra kollektive vederlagsordninger;

e) å disponere til beste for skjønnlitterære oversettere, og i samsvar med lov og godkjente vedtekter, vederlag som etter avtaler som nevnt foran skal utbetales til foreningen, eller til

organer den alene eller sammen med andre rettighetshaverorganisasjoner har opprettet til forvaltning av slike midler;

f) å arrangere medlemsmøter, seminarer og studiereiser som en del av foreningens virksomhet;

g) ellers å drive slik utadvendt virksomhet som det finner nødvendig.

IV Faglig råd

Rådet er foreningens faglige ekspertutvalg, stipendkomité, samt rådgivende organ for styret i faglige spørsmål.

Alle søknader om medlemskap forelegges Rådet til innstilling.

Rådet er avgjørende instans i alle stipendsaker, etter retningslinjer vedtatt av foreningen. Dette gjelder fordelingen til norske skjønnlitterære oversettere av de beløp årsmøtet hvert år stiller til rådighet til stipendformål av de samlede kollektive vederlagsmidler.

Rådet er innstillende instans for de offentlige stipend (statens kunstnerstipend og diverse legatstipend).

Styret og rådet kan gjensidig forelegge hverandre saker av faglig karakter.

Rådet er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer er til stede. Ett av disse må være leder eller nestleder. Stipendkomiteen er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer er til stede. Ett av disse må være leder eller nestleder.

Rådet fører egen vedtaksprotokoll, som forelegges styret. Foreningens sekretær er sekretær for rådet.

§ 6 VALG

Årsmøtet velger et styre på åtte medlemmer, og seks av Faglig råds syv medlemmer. I tillegg velges to varamedlemmer til Faglig råds funksjon som stipendkomité. Det syvende rådsmedlemmet utpekes hvert år av det nye styret. Foreningsleder og nestleder i foreningen, så vel som leder og nestleder i Faglig råd, velges ved særskilte valg.

En oversetterfaglig kompetent person uten medlemskap i foreningen kan foreslås av valgkomiteen og velges inn som et syvende medlem i stipendkomiteen. Det eksterne medlemmet må forplikte seg til å følge de regler og retningslinjer som til enhver tid gjelder for komiteen.

Valgperioden er to år. Tillitsvalgte i styret og Faglig råd kan ikke inneha sine verv i mer enn seks år sammenhengende. En tillitsvalgt som velges til foreningsleder for styret eller leder for Faglig råd, kan likevel inneha ledervervet i tre valgperioder. En tillitsvalgt som ikke står på valg, kan likevel velges til et verv som utelukker det første.

Når det ikke er i strid med seksårsregelen, gjelder alle valg for en hel valgperiode. Den som forlater et tillitsverv, og ikke umiddelbart blir valgt til annet tillitsverv, er valgbar på ny etter to år.

Tillitsverv i styret og Faglig råd utelukker hverandre gjensidig. Unntatt fra dette er styrets representant i Faglig råd.

Årsmøtet velger en valgkomité. Komiteen skal bestå av tre medlemmer. Ett medlem velges for to år, to medlemmer velges for ett år. I tillegg velges ett varamedlem. Sekretariatet sender ut igangsettingsbrev med informasjon om hvilke verv man trenger kandidater til, og valgkomiteen setter opp liste over villige kandidater til de forskjellige verv. Valgkomiteens innstilling skal foreligge senest seks uker før årsmøtet.

Medlemmer av valgkomiteen kan ikke inneha andre tillitsverv og kan ikke stille til valg.

§ 7 AVSTEMNINGER

Avstemning på årsmøtet, ekstraordinære årsmøter og medlemsmøter skjer skriftlig såfremt møtet krever det. Avstemning ved personvalg skjer skriftlig dersom det er flere enn én kandidat til noe verv, eller møtet krever det. Vedtakene treffes ved alminnelig flertall, med mindre annet fremgår av særskilte bestemmelser, jf. §§ 8, 10, og 11. Det regnes bare avgitte stemmer. Blanke stemmer telles som avgitte stemmer, men regnes ikke med i resultatet.

Medlemmer som ikke har anledning til å delta på møtet, kan sende inn skriftlig forhåndsstemme eller gi et tilstedeværende medlem skriftlig fullmakt til å stemme for seg. Et tilstedeværende medlem kan ikke ha mer enn to fullmakter. Fullmakter skal innleveres og godkjennes før avstemning.

Møtet velger et tellekorps på to eller flere personer til å kontrollere avstemningene.

§ 8 URAVSTEMNING

Styret kan innen åtte dager etter at et årsmøte, et medlemsmøte eller et styremøte har truffet et vedtak, bestemme at vedtaket skal sendes ut til skriftlig og hemmelig avstemning blant medlemmene med 14 dagers frist for innsendelse av stemmesedler.

Styret skal iverksette slik avstemning hvis det innen 14 dager etter vedtaket kreves av minst ti medlemmer.

For at vedtak truffet ved uravstemning skal være bindende, må minst halvparten av medlemmene ha avgitt stemme.

Er et vedtak sendt til uravstemning, er det utfallet av uravstemningen som blir bindende. Forslaget er vedtatt hvis minst 2/3 av de avgitte stemmer bifaller det. Unntatt fra uravstemning er vedtak som gjelder § 5 III, bokstav b), c) og d).

§ 9 SOLIDARITETSSTØTTE

Solidaritetsstøtten er en videreføring av solidaritetsfondet som ble opprettet ved årsmøtevedtak 8. desember 1972, med en grunnkapital på kr 4 000, skjenket av Kjell Askildsen. Solidaritetsstøtte budsjetteres under driftskostnader. Endringen ble innført ved årsmøtevedtak i 2022.

Formålet med solidaritetsstøtte er å yte rask og smidig hjelp, i form av lån eller støtte, til foreningens medlemmer:

- a) under streik eller lockout. I ekstraordinære tilfeller kan slik hjelp også gis til medlemmer av andre skribentorganisasjoner,
- b) ellers etter begrunnet søknad. Mottatt hjelp utelukker ikke fremtidig hjelp, men hjelpen må ikke anta preg av regelmessighet.

§ 10 VEDTEKSENDRINGER

Endringer i foreningens vedtekter kan bare vedtas på det ordinære årsmøte med 2/3 flertall. Forslag til vedtektsendringer skal være styret i hende innen 1. januar.

§ 11 FORENINGENS OPPLØSNING

I tilfelle foreningen skulle oppløses, kan dette bare skje etter styrets innstilling på årsmøtet ved 2/3 flertall. Årsmøtet avgjør da hva foreningens midler skal nyttes til.

Retningslinjer for å bekjempe seksuell trakassering, diskriminering og maktmisbruk i litteraturbransjen

Vi ønsker et litteraturfelt fritt for seksuell trakassering, trakassering, diskriminering og maktmisbruk. Alle som utsettes for eller blir oppmerksomme på dette, oppfordres til å si i fra, og det skal være trygt å varsle.

1. Bok- og litteraturbransjen har mange asymmetriske maktforhold, og mange er ikke i ansettelsesforhold, for eksempel forfattere, oversettere og illustratører. Personer som befinner seg i en maktposisjon må opptre særlig varsomt. Ikke misbruk posisjonen din for å oppnå seksuell oppmerksomhet.
2. Det skal være tydelig hvorvidt en situasjon er profesjonell eller privat. Arbeidsrelaterte møter og arrangementer bør bære preg av tydelige rammer for en arbeidssituasjon, det gjelder blant annet valg av sted, tid og deltakere, og hva målet med møtet eller arrangementet er. Skill tydelig mellom private og profesjonelle roller.
3. Ha et bevisst forhold til inntak av alkohol i jobbsammenheng. Ingen skal utsettes for drikkepress.
4. Vær spesielt oppmerksom i arbeidssituasjoner som inkluderer barn og ungdom.
5. Vis særlig hensyn til personer som er nye i bransjen. Vær spesielt forsiktig i utdannings-, veilednings- og mentorsituasjoner.
6. Diskriminering på bakgrunn av kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, seksuell orientering, alder, funksjonsnedsettelse, etnisitet, nasjonalitet og livssyn skal ikke forekomme.
7. Uønsket berøring, samt spredning av nakenbilder, porno og annet krenkende materiale kan være lovbrudd og skal ikke forekomme.
8. Vær en støttespiller. Reager og ta til motmæle dersom du ser eller hører noe ugreit.

Du kan alltid si ifra om du blir utsatt for seksuell trakassering, trakassering, maktmisbruk eller diskriminerende atferd.

Se dokumentet «Veiledning for selvstendig næringsdrivende og frilansere i litteraturbransjen» for mer informasjon om hvordan du kan gå frem når noe har skjedd.

Forklaringer og forkortelser

BWC	Baltic Writers' Council
Bibliotekvederlaget	<p>Statens kompensasjon for at åndsverk stilles gratis til rådighet i bibliotekene. Innført 1948. Foreningens viktigste inntektskilde. De første årene bevilget som fast sum over statsbudsjettet, fra 1998 beregnet ut fra den totale bestanden i norske biblioteker av publikasjoner utgitt i Norge, og fra 2019 beregnet ut fra antall verk som Nasjonalbiblioteket har statistikk over. Hjemlet i lov om bibliotekvederlag av 1987. Kunstner-/kulturpolitisk virkemiddel for å stimulere til at det skapes nye verk. Utgiverorganisasjonene (forlagene) får ikke bibliotekvederlag, heller ikke utenlandske opphavsmenn.</p> <p>Fordeles til fond for kunstnergruppene, og etter følgende politisk vedtatte nøkkel: skribenter: 85 %, andre grupper: 15 %. Skribentandelen: skjønnlitterære–faglitterære: 60 %–40 %.</p> <p>Kunstneraksjonen i 1973 ga kunstnerorganisasjonene forhandlingsrett med Staten om størrelsen på vederlaget.</p>
Bokavtalen	<p>Avtale mellom Den norske Bokhandlerforening og Den norske Forleggerforening, som regulerer konkurranseforhold omkring omsetning av bøker i Norge.</p>
Bokhylla	<p>Digitaliseringsprosjekt som gjør bøker tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets hjemmesider for alle med norsk IP-adresse. Lansert 2009. Bøker som er opphavsrettslig beskyttet, er ikke tilrettelagt for nedlasting eller utskrift.</p> <p>Startet med ca. 50 000 bøker fra 1690-, 1790-, 1890- og 1990-årene. Foreløpig slutført med 250 000 titler til år 2000.</p> <p>Den enkelte rettighetshaver, både forfatter, oversetter og utgiver, har mulighet til å trekke enkelttitler fra Bokhylla.</p>

CEATL	Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires; Det europeiske rådet for litterære oversetterforeninger, etablert i 1993. 35 medlemsorganisasjoner fra 30 land i Europa. Møtes årlig. Har følgende arbeidsgrupper: Working Conditions, Best Practice, Visibility, Training & Education og Copyright.
CREO	(Tidligere Musikernes fellesorganisasjon). Kunstnerorganisasjon organisert i LO.
«De skjønne»	Uformelt forum for av valgte/administrative ledere i de skjønnlitterære skribentorganisasjonene i K17.
DKS	Den kulturelle skolesekken
DnF	Den norske Forfatterforening; Forfatterforeningen
DnF	Den norske Forleggerforening, Forleggerforeningen
DOF	Dansk Oversætterforbund, en underavdeling av Dansk Forfatterforening
DSOF	Det skjønnlitterære oversetterfond
Grafill	Norske grafiske designere og illustratører
FF	Forfatterforbundet
FIT	Fédération internationale des traducteurs; den internasjonale oversetterføderasjonen
Foreningen !les	Ideell paraplyorganisasjon som arbeider for å fremme lesing blant barn og unge
Forfattersentrum	Medlemsorganisasjon som formidler oppdrag for forfattere, oversettere kan foreløpig ikke bli medlem
IAF	International Authors Forum
ILOS	Institutt for litteratur, områdestudier og språk, UiO
Innkjøpsordningen for oversatt litteratur	Kulturrådets Innkjøpsordning for oversatt litteratur ble opprettet i 1990 og er en såkalt selektiv ordning. Ordningen omfatter skjønnlitteratur for voksne, for barn og unge og oversatt sakprosa. Oversatt sakprosa kom med i ordningen i 2013. Innkjøpet skjer på grunnlag av søknad, og et verk kan kjøpes inn

opptil to år før det utgis. Det er i dag rom for å kjøpe inn ca. 120 titler i året. Oversetter mottar bonus på 27 % av honoraret.

Det kjøpes inn 502 papirbøker og 40 e-bøker.

K17	Kronprinsens gate 17
Kopinor	Forvaltningsorganisasjon. Inngår avtaler om analog og digital kopiering med brukere innenfor det offentlige, utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur, samtidig som opphaverne og utgivere får betalt for sine verk. Kopinor forvalter også Bokhylla-avtalen og pensumtjenesten Bolk.
KUD	Kulturdepartementet
Kunstnernettverket	Kunstnernettverket samler 19 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 30 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med særlig vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett. Kunstnernettverket skriver felles innspill til statsbudsjett og høringsuttalelser til myndighetene som gjelder kunstnerpolitiske forhold.
NAViO	Norsk audiovisuell oversetterforening; TV-teksterne
NB	Nasjonalbiblioteket
NBI	Norsk barnebokinstitut
NBF	Norsk Bibliotekforening
NBK	Norske Billedkunstnere
NBU	Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
NDF	Norske Dramatikeres Forbund; Dramatikerforbundet
NFFO	Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
NFOF	Norsk Forfatter- og Oversetterfond
NFOR	Nordisk Forfatter- og Oversetterråd

NJ	Norsk Journalistlag
NLB	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek
NOLEKS	Norsk Oversetterleksikon
NOPA	Norsk forening for komponister og tekstforfattere
Norfag	Norsk fagoversetterforening
NORLA	Norwegian Literature Abroad. Senter for norsk skjønn- og faglitteratur i utlandet
NORNE	Nettverk av litterære oversetterforeninger i Norden. Møtes årlig.
NORWACO	Forvaltningsorganisasjon for kultur og underholdning innen TV, film og musikk.
NTF	Norsk Tolkeforening
NTO	Norsk Teater- og Orkesterforening
Oversetterforum	Uformell sammenslutning av alle norske oversetterforeninger. NAVIO, NFFO, NO, Norfag, NTF, STF, TiA, Tolkeforeningen
PEN	Verdens største skribent- og yringsfrihetsorganisasjon, stiftet i 1921.
SFF	Sveriges författarförbund
SOS	Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg: de skjønnlitterære organisasjonene, NFFO og Kritikerlaget. Møtes etter behov noen ganger i året for å diskutere saker av felles interesse.
STF	Statsautorisererte Translatørers Forening
TIA	Tegnspråktolkene
U2	Uraniensborgveien 2, der NFFO og Fritt Ord holder til